

C. No. 5.

TABELLER OVER DE SPEDALSKE I NORGE

I AARET 1863

SAMT

AARSBERETNING FOR SAMME AAR

TIL

DEPARTEMENTET FOR DET INDRE

FRA

OVERLÆGEN FOR DEN SPEDALSKE SYGDOM.

CHRISTIANIA.

TRYKT I DET STEENSKE BOGTRYKKERI

—
1864.

I n d h o l d.

(Table des matières).

	Pag.		Pag.
1. Tabeller over Til- og Afgang af Spedalske i 1863 i de enkelte civile Overøvrighedsdistrikter, Stiftelserne undtagne. (Tableaux de l'augmentation et de la diminution du nombre des spédalsques dans les différentes préfectures pendant l'année 1863)	1—10.	1. nution du nombre des spédalsques dans les différentes préfectures pendant l'année 1863)	11.
a. i Akershus, Hedemarkens og Christians Amter	1.	4. Tabel over det ved de 8 sidste Tællinger kjendte Antal Spedalske. (Tableau du nombre des spédalsques connus lors des 8 derniers recensements)	12.
b. i Finmarkens Amt	2.	5. Almindelig Beretning for 1863 fra Overlægen for den spédalske Sygdom, T. J. Løberg. (Rapport général pour l'année 1863 par le médecin en chef de la spédalskhed, T. J. Løberg)	13.
c. i Nordlands Amt	3.	6. Indberetninger for 1863 om Pleiestiftelserne for Spedalske. (Rapports speciaux pour les hospices).	
d. i Nordre Thronhjems Amt	4.	a. 1. fra Overlæge Løberg om Pleiestiftelsen No. 1	17.
e. i Søndre Thronhjems Amt	5.	2. fra den konstituerede Læge ved Pleiestiftelsen No. 1, Cand. med. B. C. Vedeler	20.
f. i Romsdals Amt	6.	b. 1. fra Overlæge Løberg om Reknes Pleiestiftelse	21.
g. i Nordre Bergenhus Amt	7.	2. fra Forstander og Læge ved Reknes Pleiestiftelse, F. C. Sand	24.
h. i Søndre Bergenhus Amt	8.	c. 1. fra Overlæge Løberg om Reitgjerdets Pleiestiftelse	26.
i. i Stavanger Amt	9.	2. fra Forstander og Læge ved Reitgjerdets Pleiestiftelse, P. Ekroll	30.
k. i Bergens By samt i Lister og Mandals Amt	10.		
2. Tabel over Til- og Afgang af Spedalske i 1863 i Stiftelserne. (Tableau de l'augmentation et de la diminution des spédalsques dans les hospices pendant l'année 1863)	10.		
3. Samlet Oversigts-Tabel over Til- og Afgang af Spedalske i 1863 i de enkelte civile Overøvrighedsdistrikter, Stiftelserne undtagne. (Tableau récapitulatif de l'augmentation et de la dimi-			

Le nombre des spédalsques connus en Norvège à la fin de l'année 1863 était de 2155, dont 747 se trouvaient dans les hospices (voyez page 12, tableau XIII, et page 10, tableau XI).

Tabel III.

Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske i 1863 i Nordlands Amt.

Løge- distrikt.	Præstegjeld.	Antal ved Udgangen af 1862.			Tilgang.												Afgang.												Antal ved Udgangen af 1863.																	
					Overseede ved tidli- gere Tæl- linger.			Indflyt- tede.			Hjem- komne fra Stiftelser.			Tilbage- fald af Helbredede.			Ny Til- komne.			Sum af Til- kom- ne.	Helbredede.			Døde.			Udflyttede.					Indlagte i Stiftelser.			Feilagtigt Opførte.			Sum af Af- gaaede.								
		Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.		Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.														
	Dvergberg	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1									
	Øxnæs	6	-	6	-	1	1	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	2	-	2	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	8	1	9									
	Bø	7	-	7	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	8	-	8										
	Sortland	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	3									
	Hadsel	6	2	8	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	3	4	3	7										
Vesteraalen		21	4	25	3	2	5	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	2	1	3	9	-	-	-	1	1	-	-	-	5	5	6	21	7	28										
	Vaagen	6	3	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	3	9											
	Valberg Sogn	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-										
Øst-Lofoten		7	3	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	3	10	-											
	Buksnæs	3	-	3	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	1	7	-										
	Borge Hvdsgn	1	-	1	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	4	-										
	Flakstad	3	2	5	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	3	7	-									
	Værø	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
Vest-Lofoten		7	2	9	6	1	7	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	4	18	-										
	Ofoten	1	-	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-										
	Lødingen	3	9	12	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	9	13	-										
Lødingen		4	9	13	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	9	15	-											
	Hammerø	4	4	8	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5	10	-											
	Stegen	4	4	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	4	7	-										
	Rørstad Sogn	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-										
Stegen		9	9	18	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	9	10	19	-										
	Kjerringø Sogn	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
	Bodø	3	2	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	2	4	-									
	Gildeskaal	8	5	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	8	5	13	-								
	Beieren	2	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3	-	-									
Bodø		13	8	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	10	7	17	-										
	Skjerstad	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
Skjerstad		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
	Rødø	6	6	12	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	5	7	12	-										
	Lurø	3	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	2	-										
Lurø		9	7	16	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	6	8	14	-											
	Mo	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-										
	Hemnæs	1	-	1	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	3	-										
	Nesne	-	1	1	1	1	2	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	4	-										
Ranen		1	1	2	3	2	5	-	-	-	-	1	1	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	8	-											
	Alstadhoug	8	9	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	8	7	15	-										
	Herø	-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-										
Alstadhoug		8	9	17	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	8	8	16	-											
	Vefsen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-										
Vefsen		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
	Vegen	2	3	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	2	2	-										
	Brønø	7	2	9	1	2	3	-	-	-	-	1	1	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	5	13	-										
	Bindalen	4	2	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	3	3	-										
Brønø		13	7	20	1	2	3	-	-	-	-	1	1	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	10	8	18	-											
Nordlands Amt		92	59	151	16	10	26	-	-	-	1	2	3	-	-	-	5	3	8	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	1	7	-	-	10	3	13	3	2	5	25	95	68	163

Tabel IV.

Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske i 1863 i Nordre Thronhjems Amt.

Læge- distrikt.	Præstegjeld.	Antal ved Udgangen af 1862.			Tilgang.												Afgang.												Antal ved Udgangen af 1863.											
					Overseede ved tidli- gere Tæl- linger.			Indflyt- tede.			Hjem- komne fra Stiftelser.			Tilbage- fald af Helbre- dede.			Ny Til- komne.			Sum af Til- kom- ne.	Helbre- dede.			Døde.			Udflyttede.					Indlagte i Stiftelser.			Feilagtigt Opførte.			Sum af Af- gaa- de.		
		Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.		Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.								
	Kolvereid . . .	3	8	11	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	10	15
	Nærø	3	5	8	1	2	3	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	1	2	6	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	2	5	7	12	
Ytre Namdal		6	13	19	2	4	6	-	-	-	-	1	1	-	-	-	2	1	3	10	-	-	-	1	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-	2	10	17	27		
	Fosnæs	13	6	19	5	1	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	17	7	24		
	Overhalden . . .	5	3	8	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	2	4	3	7			
	Grong	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1		
Indre Namdal		19	9	28	6	1	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	2	-	2	3	22	10	32		
	Snaasen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
	Beitstaden . . .	3	3	6	1	1	2	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	4	4	8		
	Stod	1	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4	5			
Nordre Indherred		4	7	11	1	1	2	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	5	8	13		
	Sparbu	2	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	2	1	3		
	Inderøen	5	8	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	4	8	12			
	Verdalen	-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2			
	Ytterøen	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1			
Midtre Indherred		8	9	17	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-	-	2	8	10	18			
	Levanger	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1			
	Skogn	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2			
	Frosten	2	3	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	1	4	5			
	Lexviken	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	1	-	1			
Søndre Indherred		6	4	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	1	-	1	-	-	2	4	5	9		
	Nedre Stjørdal	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-	-	-	2	-	-	-			
	Øvre Stjørdal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Stjørdalen		1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-	-	-	2	-	-	-			
Nordre Thronhjems Amt		44	43	87	10	7	17	-	-	-	1	1	2	-	-	-	2	3	5	24	-	-	-	3	1	4	-	-	-	3	3	6	2	-	2	12	49	50	99	

C. No. 5.

Tabel V.

Øversigt over Til- og Afgang af Spedalske i 1863 i Søndre Thronhjems Amt.

Læge- distrikt.	Præstegjeld.	Antal ved Udgangen af 1862.			Tilgang.															Afgang.															Antal ved Udgangen af 1863.			
					Overseede ved tidlige Tællinger.			Indflyt- tede.			Hjem- komne fra Stiftelser.			Tilbage- fald af Helbredede.			Ny Til- komne.			Sum af Til- komne.			Helbredede.			Døde.			Udflyttede.			Indlagte i Stiftelser.						Feilagtigt Opførte.
		Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	
Nordre Fosen	Bjørnør	9	6	15	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	-	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	4	-	-	-	4	7	7	14
	Aaffjord	2	1	3	2	-	2	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	1	6			
		11	7	18	2	1	3	-	-	-	1	1	2	-	-	-	1	-	1	6	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	4	-	4	12	8	20		
Midtre Fosen	Bjugn	6	1	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	5	1	6		
	Ørlandet	4	2	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	1	-	2	2	2	4		
	Stadsbygden	10	6	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	2	-	-	-	3	8	5	13			
	20	9	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	3	1	4	-	6	15	8	23			
Søndre Fosen	Hitteren	10	6	16	7	3	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	4	14	-	-	1	1	2	-	-	-	1	3	4	2	2	8	16	6	22	
	Hevne	4	8	12	3	2	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	3	8	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	7	11	18				
		14	14	28	10	5	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	3	7	22	-	-	2	1	3	-	-	-	1	3	4	2	1	10	23	17	40	
Strinden	Strinden	1	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	3	3			
	Bynesset	2	-	2	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3			
	Leinstrandens Sogn	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
	3	3	6	1	-	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	1	-	1	4	3	7			
Guldalen	Melhus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
	Støren	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
	Holtaalen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
	Røros	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Ørkedalen	Børsen	2	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	3			
	Ørkedal	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1			
	Meldal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
	3	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	4				
Opdal	Opdal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1			
		-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1				
Selbo	Selbo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Thronhjems Stadsphysikat		3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	1	2	1	-	1			
Søndre Thronhjems Amt		54	34	88	13	6	19	-	-	-	2	2	4	-	-	-	5	3	8	31	-	-	4	1	5	-	-	-	9	5	14	3	1	4	23	58	38	96

C. No. 5.

Læge- distrikt.	Præstegjeld.	Antal ved Udgangen af 1862.			Tilgang.												Afgang.												Antal ved Udgangen af 1863.														
					Overseede ved tidlige Tællinger.			Indflyt- tede.			Hjem- komne fra Stiftelser.			Tilbage- fald af Helbredede.			Ny Til- komne.			Sum af Til- kom- ne.			Helbre- dede.			Døde.						Udflyttede.			Indlagte i Stiftelser.			Feilagtigt Opførte.			Sum af Af- gaa- de.		
					Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.				Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.
	Aure	7	2	9	1	1	2										1	1	2	4										2	1	3				3	7	3	10				
	Halse Sogn uden Torjulvaag og Bøfjord	5	4	9	-	-	-										1	1	1	1																	5	5	10				
	Edø	2	2	4	1	-	1										1	-	1	2							1	1	1	1	1	2	3	2	1	3							
	Nordre Nordmøre	14	8	22	2	1	3										2	2	4	7							3	1	4	1	1	2	6	14	9	23							
	Kvernes	11	4	15	-	-	-										1	-	1	1				1	1	1							2	10	4	14							
	Fredø Sogn	4	3	7	-	-	-										1	-	1	1													1	4	3	7							
	Øre Sogn	6	2	8	-	-	-										1	-	1	1														7	2	9							
	Christiansund	-	-	-	-	-	-	3	2	2										2														2	-	2							
	Søndre Nordmøre	21	9	30	-	-	-										3	-	3	3							1	1	1	1	23	9	32										
	Rindal	-	-	-	-	-	-																																				
	Surendal	-	1	1	-	-	-																											1	1								
	Stangvik Sogn med Torjulvaag og Bøfjord	8	4	12	-	-	-																										8	4	12								
	Thingvold Sogn	9	5	14	-	1	1				1	1								2							1	1	1	1	4	8	4	12									
	Sundal	-	1	1	-	-	-																											1	1								
	Øxendal	-	-	-	-	-	-																																				
	Indre Nordmøre	17	11	28	-	1	1				1	1								2							1	1	1	1	4	16	10	26									
	Nesset	-	4	4	2	-	2													2													2	4	6								
	Gryten	-	2	2	-	-	-																											2	2								
	Veo	6	5	11	-	-	-										1	1	1	1							1	1	2	3	4	5	9										
	Eid	-	1	1	-	1	1													1														2	2								
	Indre Romsdal	6	12	18	2	1	3										1	1	4	4							1	1	2	3	6	13	19										
	Bod	2	-	2	1	-	1													1													2	1	-	1							
	Akerø	2	2	4	-	-	-				1	1								1													3	2	5								
	Frenen	3	1	4	2	-	2										1	1	3	6							1	1	3	3	4	2	6										
	Bolsø	3	3	6	2	3	5	4	1	1							1	1	1	1													1	1	1								
	Molde	-	-	-	-	-	-										1	1	1	1																							
	Vestnes	2	4	6	2	-	2										1	1	3	3													2	4	3	7							
	Ytre Romsdal	12	10	22	7	3	10				1	1					3	3	14	14							2	2	5	7	15	14	29										
	Stranden	-	-	-	-	-	-																																				
	Norddalen	2	-	2	-	-	-																										2	-	2								
	Ørskoug	1	1	2	1	-	1													1							1	1	2	2	1	-	1										
	Sunelven	-	-	-	-	-	-																																				
	Østre Søndmøre	3	1	4	1	-	1													1							1	1	2	2	3	-	3										
	Haram	1	-	1	-	1	1													1													1	1	-	1							
	Aalesund	-	-	-	-	-	-																																				
	Borgund	7	2	9	2	1	3													3							1	1	2	3	7	2	9										
	Skoue og Vatne	1	3	4	-	-	-																										1	3	4								
	Nordre Søndmøre	9	5	14	2	2	4													4							1	1	2	4	9	5	14										
	Ulfsten	2	6	8	-	-	-																										1	2	5	7							
	Herø	6	4	10	-	1	1													1													1	6	4	10							
	Vanelven	2	1	3	1	1	2																				1	1	2	2	2	1	3										
	Vestre Søndmøre	10	11	21	1	2	3													3							1	3	4	4	10	10	20										
	Hjørendfjord	1	-	1	-	-	-																										1	-	-	-							
	Volden	7	4	11	-	-	-				1	1					1	-	1	2							1	1	2	2	8	3	11										
	Indre Søndmøre	8	4	12	-	-	-				1	1					1	-	1	2							1	1	2	3	8	3	11										
	Romsdals Amt	100	71	171	15	10	25				3	3					6	6	12	40							1	1	2	34	104	73	177										

Tabel VII.

Øversigt over Til- og Afgang af Spedalske i 1863 i Nordre Bergenhus Amt.

Læge- distrikt.	Præstegjæld.	Antal ved Udgangen af 1862.			Tilgang.												Afgang.												Antal ved Udgangen af 1863.									
					Overseede ved tidli- gere Tæl- linger.			Indflyt- tede.			Hjem- komne fra Stiftelser.			Tilbage- fald af Helbre- dede.			Ny Til- komne.			Sum af Til- kom- ne.	Helbre- dede.			Døde.			Udflyttede.					Indlagte i Stiftelser.			Feilagtigt Opførte.			Sum af Af- gaae- de.
		Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.		Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.						
	Eid undt. Horningdal	5	4	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	5	2	7	
	Daviken	5	5	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	5	4	9	
	Selø	7	7	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	7	5	12		
	Ytre Nordfjord	17	16	33	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	17	11	28		
	Gloppen	10	2	12	2	1	3	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	11	3	14	
	Indviken	3	3	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	6		
	Stryn	3	1	4	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	1	5		
	Horningdal af Eid	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
	Indre Nordfjord	16	6	22	3	1	4	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	18	7	25	
	Kinn	32	24	56	-	1	1	-	-	-	1	-	1	-	2	3	5	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	26	22	48	
	Askevold	6	7	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	6	6	12	
	Hyllestad undt. Bø	4	3	7	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3	3	6	
	Ytre Holmedal	15	11	26	1	1	2	-	-	-	1	-	1	-	3	4	7	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	14	11	25	
	Ytre Søndfjord	25	21	46	1	2	3	-	-	-	1	-	1	-	4	4	8	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	23	20	43	
	Jølster	4	1	5	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4	1	5	
	Førde	13	9	22	1	1	2	-	-	-	1	-	1	-	2	-	2	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	12	8	20	
	Nøstdal	20	25	45	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	6	4	10	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	24	27	51	
	Vefring	5	6	11	-	1	1	-	-	-	1	-	1	-	3	1	4	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	4	7	11	
	Indre Holmedal	18	12	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	15	10	25	
	Indre Søndfjord	60	53	113	2	4	6	-	-	-	1	1	2	-	13	5	18	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27	59	53	112	
	Bø af Hyllestad	2	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	2	
	Ladvik	5	5	10	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	6	6	12	
	Evindvik	9	8	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	9	6	15	
	Ytre Sogn	16	14	30	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	3	2	5	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	17	12	29	
	Vik	5	9	14	-	3	3	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	5	10	15	
	Balestrand	6	5	11	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	5	5	10	
	Lekanger	5	10	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	5	8	13	
	Midtre Sogn	16	24	40	-	3	3	-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	15	23	38	
	Sogndal	7	4	11	-	1	1	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	3	6	9	
	Hafslo	3	3	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2	4
	Lyster	7	7	14	2	-	2	-	-	-	1	-	1	-	1	-	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	9	5	14	
	Justedal	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	
	Indre Sogn	18	14	32	2	1	3	-	1	1	1	-	1	-	1	-	1	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	15	13	28	
	Lærdal	6	5	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	4	6	10	
	Aardal	3	2	5	1	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	5	9	
	Aurland	4	5	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	2	4	
	Lærdal	13	12	25	1	3	4	-	-	-	-	-	-	-	1	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	10	15	25	
	Nordre Bergenhus Amt	213	181	397	11	15	26	-	-	-	5	2	7	-	24	17	41	74	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	95	200	176	376	

¹ Til Sogndal. ² Fra Hyllestad.

Tabel VIII.

Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske i 1863 i Søndre Bergenhus Amt.

Læge- distrikt.	Præstegjeld.	Antal ved Udgangen af 1862.			Tilgang.															Afgang.															Antal ved Udgangen af 1863.				
					Overseeede ved tidli- gere Tæl- linger.			Indflyt- tede.			Hjem- komne fra Stiftelser.			Tilbage- fald af Helbredede.			Ny Til- komne.			Sum af Til- kom- ne.	Helbredede.			Døde.			Udflyttede.			Indlagte i Stiftelser.			Feilagtigt Opførte.					Sum af Afgaa- ede.	
					Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.				Md.	Kv.
Voss	Voss	9	6	15	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	8	7	15	
		9	6	15	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	8	7	15	
	Lindaas	16	19	35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4	5	5	-	-	2	3	5	-	-	-	2	2	-	-	-	-	7	15	18	33	
	Manger	5	7	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	7	13		
	Ytre Nordhordland	21	26	47	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	4	6	6	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	7	21	25	46	
	Hosanger	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	2	
	Haus	5	3	8	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	5	3	8				
	Hammer	6	3	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	2	-	2	-	-	-	3	3	3	6				
	Indre Nordhordland	11	9	20	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1	2	-	-	3	-	-	-	5	8	8	16				
	Fane	4	5	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-	-	-	2	3	4	7				
	Fjæld	4	3	7	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	5	2	7				
	Aarstad	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	2	
	Dom- & Korskirke- Landsogne	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
	Nordre Midthordland	9	10	19	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	3	-	-	-	3	9	8	17				
	Os	6	6	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	4	-	-	2	2	2	-	6	2	4	6	
	Fuse	7	13	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	13	20		
	Sund	2	5	7	1	1	2	-	-	2	2	-	-	-	-	-	1	1	2	6	-	-	-	-	-	2	1	3	-	-	-	3	2	8	10				
	Søndre Midthordland	15	24	39	1	1	2	-	-	2	2	-	-	-	-	-	1	1	2	6	-	-	-	-	-	2	3	5	-	-	-	9	11	25	36				
	Røldal	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	
	Kinservik	10	6	16	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	9	7	16				
	Ulvik	4	3	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	3	6				
	Indre Hardanger	14	10	24	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	2	12	11	23				
	Vikør	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	
	Strandebarm	2	3	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3	5	5				
	Kvinherred	8	5	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	5	13	13				
	Ytre Hardanger	10	9	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	9	19	19				
	Skonevik	7	3	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	3	10	10				
	Etne	3	4	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	1	-	-	-	2	2	3	5				
	Fjælberg	3	5	8	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	7	4	11				
	Vikebygd af Sveen	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	
	Indre Søndhordland	13	13	26	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3	4	-	-	-	-	-	1	1	2	-	-	-	3	16	11	27				
	Tysnes	4	8	12	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	7	8	15				
	Stordøen	4	8	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-	-	-	2	3	7	10				
	Fittje	13	4	17	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	2	-	-	1	-	1	2	-	2	-	-	-	3	12	4	16				
	Finnaas	19	12	31	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	1	3 ² 1	1	3	4	7	-	-	-	11	13	8	21			
	Sveens Hovedsogn	6	9	15	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	-	1	1	2	2	-	-	1	-	1	2	1	3	-	-	-	4	4	9	13				
	Ytre Søndhordland	46	41	87	2	1	3	-	-	1	1	-	1	-	-	-	2	1	3	8	-	-	4	1	5	-	-	8	6	14	-	19	39	36	75				
	Søndre Bergenhus Amt	148	118	296	6	4	10	-	-	-	1	2	3	-	-	-	8	6	14	27	-	-	-	-	-	14	6	20	-	-	-	15	14	29	49	131	140	274	

¹ Fra Finnaas. ² Til Fittje.

Tabel IX.

Øversigt over Til- og Afgang af Spedalske i 1863 i Stavanger Amt.

Læge- distrikt.	Præstegjeld.	Antal ved Udgangen af 1862.			Tilgang.															Afgang.															Antal ved Udgangen af 1863.						
					Overseede ved tidli- gere Tæl- linger.			Indflyt- tede.			Hjem- komne fra Stiftelser.			Tilbage- fald af Helbre- dede.			Ny Til- komne.			Sum af Til- kom- ne.			Helbre- dede.			Døde.			Udflyttede.			Indlagte i Stiftelser.						Feilagtigt Opførte.			Sum af Af- gaae- de.
		Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.				
	Skudesnes . . .	8	10	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	2	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	8	10	18
	Torvestad . . .	3	5	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	4	5	9
	Tysvær	7	4	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	4	12
	Augvaldsnes . .	9	5	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	5	15
	Skjold	10	9	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	10	8	18
	Vestre Ryfylke	37	33	70	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	1	7	7	-	-	2	2	4	-	-	-	1	-	1	-	-	-	5	40	32	72			
	Sand	1	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3	3			
	Jelse	4	2	6	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-	-	1	-	1	3	5	2	7			
	Nærstrand . . .	8	3	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	2	8			
	Vikedal	2	3	5	2	2	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	5	9			
	Nordre Ryfylke	15	11	26	3	2	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	3	-	-	-	-	-	-	1	-	1	4	15	12	27			
	Hjelmeland . .	1	2	3	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3	3			
	Rennesø	6	4	10	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-	-	2	5	4	9						
	Strand	4	4	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	8			
	Finø	2	2	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	4						
	Søndre Ryfylke	13	12	25	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	3	-	-	-	-	-	-	3	11	13	24						
	Hetland	9	4	13	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	11	3	14						
	Haaland	2	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	3						
	Stavanger By . .	2	1	3	1	-	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	5						
	Høiland	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1						
	Stavanger	14	6	20	3	-	3	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	17	6	23						
	Lunde	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2				
	Soggendal . . .	2	2	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	2	1	3						
	Egersunds By og Landsogn . .	6	3	9	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	3	4	3	7						
	Helleland . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
	Klep	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1						
	Jæderen og Dælerne	12	5	17	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	4	1	5	-	-	-	-	-	-	5	9	4	13						
	Stavanger Amt	91	67	158	7	4	11	-	-	-	1	1	-	-	-	-	6	1	7	19	-	-	10	6	16	-	-	-	1	-	1	1	1	1	18	92	67	159			

C. No. 5.

Tabel X. Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske i 1863 i Bergens By, Stiftelserne undtagne, i Lister og Mandals Amt.

	Antal ved Udgangen af 1862.			Tilgang.												Afgang.												Antal ved Udgangen af 1863.													
				Overseede ved tidligere Tællinger.			Indflyttede.			Hjemkomne fra Stiftelser.			Tilbagefald af Helbredede.			Ny Tilkomne.			Sum af Tilkomne.			Helbredede.			Døde.						Udflyttede.			Indlagte i Stiftelser.			Feilagtigt Opførte.			Sum af Afgaaede.	
	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.		
Bergens Stadsphysicat	6	4	10	2	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	5	-	-	-	1	1	2	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	3	7	5	12
Kvinesdals og Flekkefjords Præstegjelde, Flekkefjords Lægedistrikt	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	3
Farøund, Lyngdals Distrikt	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1			
	8	5	13	2	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	3	6	-	-	-	1	1	2	-	-	-	1	-	1	-	-	-	3	9	7	16			

C. No. 5.

Tabel XI. Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske i 1863 i samtlige Stiftelser.

Stiftelse.	Belæg ved Udgangen af 1862.			Indkomne i 1863			Afgang i 1863												Belæg ved Udgangen af 1863.			Forholdet af Døde til samtlige i 1863 i Stiftelsen Optagne.
							ved Helbredelse.			ved Død.			ved Hjemsendelse.			ved Oversendelse til en anden Stiftelse.						
	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	
Pleiestiftelsen No. 1	108	131	239	36	32	68	-	-	-	12	15	27	1	3	4	-	-	-	131	145	276	8,70
St. Jørgens Hospital	28	51	79	6	4	10	-	-	-	3	2	5	-	-	-	-	1	1	31	52	83	5,28
Lungegaardshospitalet	39	43	82	6	3	9	-	1	1	3	2	5	8	3	11	-	-	-	34	40	74	5,40
Reknes Pleiestiftelse	47	52	99	15	18	33	-	-	-	6	7	13	3	1	4	-	-	-	53	62	115	9,85
Reitgjerdets Pleiestiftelse	124	73	197	36	17	53	-	-	-	25	5	30	12	9	21	-	-	-	123	76	199	12,00
Tilsammen	346	350	696	99	74	173	-	1	1	49	31	80	24	16	40	-	1	1	372	375	747	

Tabel XII.

Samlet Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske i 1863 i Overøvrighedsdistrikterne, Stiftelserne undtagne.

Overøvrighedsdistrikt.	Antal ved Udgangen af 1862.			Tilgang.													Afgang.												Antal ved Udgangen af 1863.							
				Oversede ved tidligere Tællinger.			Indflyttede.			Hjemkomne fra Stiftelser.			Tilbagefald af Helbredede.			Ny Tilkomne.			Helbredede.			Døde.			Udflyttede.			Indlagte i Stiftelser.				Feilagtigt Opførte.			Sum af Afgaede.	
	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.			
Akershus Amt	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2
Hedemarkens Amt	3	6	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	3	5
Christians Amt	5	8	13	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-	-	1	5	6	8	3	6
Finmarkens Amt	24	14	38	1	-	1	-	-	-	3	-	3	-	-	-	4	1	5	9	-	-	5	3	8	-	-	-	4	1	5	2	-	2	15	21	32
Nordlands Amt	92	59	151	16	10	26	-	-	-	1	2	3	-	-	-	5	3	8	37	-	-	6	1	7	-	-	-	10	3	13	3	2	5	25	95	163
Nordre Thronhjems Amt . .	44	43	87	10	7	17	-	-	-	1	1	2	-	-	-	2	3	5	24	-	-	3	1	4	-	-	-	3	3	6	2	-	2	12	49	99
Søndre Thronhjems Amt . .	54	34	88	13	6	19	-	-	-	2	2	4	-	-	-	5	3	8	31	-	-	4	1	5	-	-	-	9	5	14	3	1	4	23	58	96
Romsdals Amt	100	71	171	15	10	25	-	-	-	3	-	3	-	-	-	6	6	12	40	1	-	1	7	3	10	-	-	10	10	20	2	1	3	34	104	177
Nordre Bergenhus Amt	213	184	397	11	15	26	-	-	-	5	2	7	-	-	-	24	17	41	74	-	-	14	14	28	-	-	-	38	27	65	1	1	2	95	200	376
Søndre Bergenhus Amt	148	148	296	6	4	10	-	-	-	1	2	3	-	-	-	8	6	14	27	-	-	14	6	20	-	-	-	15	14	29	-	-	-	49	134	274
Bergens By	6	4	10	2	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	5	-	-	1	1	2	-	-	-	1	-	1	-	-	-	3	7	12
Stavanger Amt	91	67	158	7	4	11	-	-	-	1	1	-	-	-	-	6	1	7	19	-	-	10	6	16	-	-	-	1	-	1	1	-	1	18	92	159
Lister og Mardals Amt	2	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	4
Nedenes og Robygdelagets Amt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	783	640	1423	81	58	139	-	-	-	16	10	26	-	-	-	61	42	103	268	1	-	1	65	37	102	-	-	91	64	155	15	10	25	283	769	1408

C. No. 5.

Tabel XIII. Oversigt over det kjendte Antal Spedalske i Riget ved de 8 sidste Tællinger, Stiftelserne medtagne.

	1856.	1857.	1858.	1859.	1860.	1861.	1862.	1863.
Akershus Amt	-	-	-	2	2	1	2	2
Hedemarkens Amt	-	-	-	3	4	3	9	8
Christians Amt	12	13	17	21	17	15	13	6
Finnmarkens Amt	35	31	42	44	44	42	38	32
Nordlands Amt	213	175	159	161	180	171	151	163
Nordre Thronhjems Amt	138	143	139	142	131	89	87	99
Søndre Thronhjems Amt	130	138	126	134	133	250	285	295
Romsdals Amt	268	230	248	262	257	253	270	292
Nordre Bergenhus Amt	606	485	496	439	419	394	397	376
Søndre Bergenhus Amt	352	289	285	285	277	279	296	274
Bergens By	171	365	410	439	449	451	410	445
Stavanger Amt	185	189	157	159	150	143	158	159
Lister og Mandals Amt	3	2	2	3	4	4	3	4
Nedenes og Robygdelagets Amt	-	-	1	1	1	1	-	-
Tilsammen	2113	2060	2082	2095	2068	2096	2119	2155

Almindelig Beretning fra Overlæge Løberg.

Mine i det forløbne Aar foretagne Reiser have væsentligen havt til Formaal at gjøre mig bekendt med Forholdene i det nordenfjeldske Distrikt, hvor jeg indtil forrige Aars Sommer var ganske ukjendt, især med Stiftelserne for Spedalske i Molde og Throndhjem, hvis Overbestyrelse var mig overdraget.

Derfor gik jeg i Juni med Dampskib direkte til Molde, hvor jeg tilbragte den første Tid, dels med Forretninger vedrørende Reknes Pleiestiftelses Drift, Regnskabers Gjennemgaaelse, Undersøgelse af Inventarium og Konference med Forstanderen om Enkelthederne ved Driften, dels med at træffe forberedende Foranstaltninger til Opførelsen af den nye Bygning, der er bestemt til Kapel og Inspektørbolig til Stiftelsen, samt med Forberedelsen til Anlægget af en Vandledning, til hvilke begge Foretagender sidstafholdte Storthing bevilgede Midler. Det er det kongelige Departement af senere Forhandlinger bekendt, hvorledes disse Arbejder ville blive udførte.

Fra Molde reiste jeg overland til Throndhjem, i hvis Nærhed Reitgjerdets Stiftelse er beliggende, der aabnedes i 1861. Her tilbragtes omtrent 14 Dage dels med Detailundersøgelser af Stiftelsen, med Forhandlinger og Anordninger om Enkelthederne ved Driften, dels med foreløbige Forhandlinger og Undersøgelser betræffende Stiftelsens Vandforsyning, da den tidligere havde var utilstrækkelig. Endvidere blev dengang Stiftelsens Lokalbestyrelse foreløbig ordnet saaledes, som det senere ved kongl. Resolution af 12te September f. A. er bestemt, at den skal forblive.

Paa Nedreisen fra Throndhjem gennemreistes Ørkedaalen, Nordre Nordmøre og Søndre Nordmøres Distrikter, hvor jeg konfererede med vedkommende Distriktslæger angaaende Sundhedskommissionernes Virksomhed og Affattelsen af de aarlige Forklaringer over Distrikternes Spedalske. Det samme skete i Indre Nordmøre, Ytre Romsdal, Indre Romsdal, Østre og Nordre Søndmøre, hvorpaa jeg i Slutningen af Juli kom tilbage til Bergen.

Efter et Ophold dersteds af noget over 8 Dage, der medgik til Besørgelsen af Forretninger vedkommende Pleiestiftelsen No. 1, samt paatrængende Kontorforretninger, reiste jeg

i Begyndelsen af August direkte til Throndhjem, hvor forskjellige ved Stiftelsen forefaldende Sager, navnlig Vandledningen betræffende, fordrede min Nærværelse. Endvidere blev under dette Ophold paa Stedet Inventarium og Beholdningen gennemgaaede og forskjellige Dispositioner med Hensyn til Detailen af Driften truffet efter Overenskomst med Forstanderen.

Fra Throndhjem udstraktes Reisen gennem Nordre Throndhjems Amt til Namsos og Amtets Sygehus paa Alhus. Det er tidligere af Overlæge Høegh oplyst, at de Spedalske, der forpleiedes i dette Sygehus, i 1861 bleve overflyttede til Reitgjerdets Pleiestiftelse, og jeg ventede derfor egentlig ikke at finde Spedalske indlagte der til Forpleining. Ikke desto mindre fandtes der endel, der efter Overflytningen vare indlagte fra de nærmest omliggende Præstegjelde. Disse Syge ere ikke anførte i nogen til mig indkommen Forklaring over Afgang af Spedalske i de Distrikter, hvor de høre hjemme. Om de alle i sin Tid ere antegnede i Distriktslægerens Protokol, ser jeg mig ikke istand til efter mine Lister at afgjøre, fordi Listerne for de Distrikter, hvor disse Spedalske høre hjemme, i Almindelighed ere saa usikre og mangelfulde, at de ingen bestemt Oplysning derom afgive. Det bliver derfor nødvendigt ved Konference med vedkommende Distriktslæger snarest muligt at indhente yderligere Underretning herom end den, der fortiden kan udledes af Listerne, ligesom idetheletaget de Feil og Mangler i Oplysningerne om disse Egnes Spedalske, der fortiden utvivlsomt findes, ikke lade sig rette og supplere uden igjennem en Undersøgelse paa selve Stedet, hvortil der i forrige Sommer ikke levnedes mig Tid.

Fra Namsos gik jeg tilbage til Throndhjem, og efter et Ophold dersteds af nogle Dage, til Hitteren og Hevne, hvor Sundhedskommissioner afholdtes i begge Formandskabsdistrikter, hvorved det samtidig lykkedes at faa Listerne for dette Distrikt bragte i en saadan Orden, at der for Fremtiden ingen Vanskelighed vil være forbunden med deres Afgivelse.

Fra Hitteren reiste jeg ned til Molde, hvor endel Forretninger, Stiftelsen vedkommende, bleve besørgede, hvori-

blandt Afslutning af Kontrakt med Molde By om Stiftelsens Vandforsyning. Derpaa bleve endel Sundhedskommissioner afholdte i Ytre Romsdals Distrikt, hvorefter jeg midt i September kom tilbage til Bergen.

Det vil heraf sees, at jeg kun har kunnet overvære Sundhedskommissionsmøder i 2 af de gennemreiste Distrikter, nemlig Søndre Fosen og Ytre Romsdal, idet Forretninger ved Stiftelserne hovedsageligen have optaget Tiden i den forløbne Sommer. Jeg antager ogsaa, at det for Fremtiden vil blive meget vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at kunne indrette Reiserne saaledes, at noget større Antal Sundhedskommissioner vil kunne blive afholdte af mig. Disse maa nemlig berammes lang Tid, i Almindelighed flere Uger i Forveien, dersom det skal kunne paaregnes, at Medlemmerne skal komme sammen. Men jeg indser heller ikke Muligheden af at kunne indrette mine Reiser saaledes, at jeg paa bestemt Dag og Klokkeslet skal kunne indfinde mig til disse Møder. Distriktets uhyre Udstrækning, Varetagelsen af andre Forretninger og de mangelfulde og ofte uregelmæssige Befordringsmidler i Kystdistrikterne ville lægge uoverstigelige Vanskeligheder iveien herfor. Dertil kommer endnu, at Deltagelsen i den ved Lov af 6te Juni 1863 anordnede Kommission til at træffe sanitære Foranstaltninger paa Vaarsildfisket rimeligvis vil lægge Beslag paa min Tid og mit Arbeide i en Udstrækning, der neppe vil tillade mig personligen at afholde Sundhedskommissioner paa den Maade, som det hidtil har kunnet ske, saalænge jeg var indskrænket til det Distrikt, der var mig underlagt, medens der var 2 Overlæger for det hele Land. Tingen kan vel heller ikke være opfattet saaledes af dem, der har tænkt sig ind i og ordnet disse Forholde, at Overlægen for den spedalske Sygdom skulde kunne mere end leilighedsvis personligen deltage i disse Møder. Det faar, efterat Sundhedskommissionerne ved Lov og Reglement ere ordnede, blive Distriktslægerens Sag at holde dem igang og bringe det mest Mulige ud af dem. Derimod kan jeg ikke undlade at gjøre opmærksom paa Nødvendigheden af at Distriktslægerne regelmæssigere, end det er skeet i det forløbne Aar, afgive til Overlægen den befalede Indberetning om de afholdte Sundhedskommissionsmøder, og det baade inden den Tid og i den Form, som Reglementet foreskriver. Det paaligger nemlig Sundhedskommissionernes Ordførere efter Reglementet af 28de April 1858 at afgive en saadan Indberetning inden 4 Uger efter hvert Mødes Afholdelse. Fra de 2 bergenske Amter og Stavanger Amt har ogsaa dette, som hidtil, været iagttaget af Alle, paa et Par Undtagelser nær, men fra de nordlige Distrikter af Riget er det i Almindelighed ikke overholdt. Den store Flerhed af Sundhedskommissionsordførerne have foretrukket, naar Af- og Tilgangslisterne ved Aarets Udgang indsendes,

at afgive en summarisk Forklaring over hvormange Møder der har været afholdt i Aarets Løb i hvert Distrikt, og her til har endel føiet en kort Beretning om hvad der har været forhandlet i de afholdte Møder. Kun ganske Enkelte have afgivet Beretningen i den Form og inden den Tid, som Reglementet foreskriver. Fra Nogle er der endog ingensomhelst Oplysninger meddelt, saa at det ikke engang kan vides, hvorvidt Sundhedskommissioner har været afholdt eller ikke i disse Distrikter.

Af de Beretninger, jeg har modtaget, fremgaar det, at Sundhedskommissionerne i forrige Aar have forhandlet omtrent de samme Gjenstande, som i mine tidligere Beretninger ere udhævede. Fra flere Kanter klages fremdeles over, at Almuens Træghed og Ulyst til at befatte sig med Nogetsomhelst, der gaar udenfor det daglige Livs nærmeste Behov, lægger væsentlige Hindringer iveien for at skaffe en bedre Sundhedspleie Indgang, men fra de fleste Distriktslæger lyde dog Beretningerne paa, at Sundhedskommissionerne omfattes med ikke ringe Interesse, og at det bliver mere og mere almindeligt, at Møderne bivaanes af Andre end dem, der ere faste Medlemmer af Sundhedskommissionen. Det synes ogsaa, som om Opmærksomheden er bleven mere vakt for den Foranstaltning, at vedtage almindelige Sundhedsforskrifter for Formandskabsdistrikterne, idet flere Distriktslæger høs mig have forlangt Veiledning i denne Henseende og faaet sig tilstillet Udkast til saadanne.

Angaaende de Forklaringer, det paaligger Distriktslægerne at afgive ved hvert Aars Udgang over Af- og Tilgang af Spedalske i Aarets Løb, har jeg som sædvanlig modtaget disse, paa en enkelt Undtagelse nær, baade ordentligt affattede og i rette Tid fra begge de bergenske Amter og Stavanger Amt, saa at det kan antages, at samtlige kjendte Spedalske deri ere antegnede, om det end maa antages, at der i flere Distrikter rimeligvis vilde kunne holdes noget skarpere Kontrol med nye opkomne Tilfælde, naar det var muligt at bringe vedkommende Medlemmer af Sundhedskommissionerne og Andre til at overvinde de Betæneligheder, de i Almindelighed nære ved at opgive Nogen som spedalsk.

Anderledes forholder det sig udentvivel med mange af Distrikterne i det Nordlige, hvor det endnu ikke har været mig muligt at naa hen for at konferere de i mit Værgе værende Lister med Distriktslægerens Protokoller. Fra mange af disse Distrikter modtog jeg rigtignok Listerne inden Marts Maanedes Udgang, men fra endel først langt inde i April, efterat jeg havde maattet tilskrive hver Enkelt, der stod tilbage, og maade om deres Indsendelse, og de sidste Lister indløb til mig først imod Midten af Mai. Dertil kommer, at disse Lister baade oprindeligen have været forskjelligt affattede af de forskjellige Distriktslæger og idetheletaget ere udfærdigede

med en saadan Mangel paa Ensartethed og Nøiagtighed fra Aar til andet, at det er umuligt at overse, at de trænge til en gennemgribende Revision, dersom de skulle blive af nogen Værdi for de Oplysninger, som igjennem dem agtes erhvervede. Den Uvished, som Listerne i deres nuværende forvirrede Skikkelse efterlade saavel med Hensyn til Identitet som Antal af mange Syge, og som ved hvert Aars Generalopgjør umulig lader sig rette af mig, fordi den beror paa tidligere Feil, vilde vistnok forstørstedelen kunne været undgaaet, dersom der fra Begyndelsen af aarlig var udfærdiget en nøiagtig Navnefortegnelse over de ved hvert Aars Udgang i Distriktet tilbageværende Spedalske, efterat Til- og Afgang var antegnet. I min Beretning for forrige Aar anmodede jeg samtlige Distriktslæger om at ledsage Listerne til mig med en saadan Navnefortegnelse for 1863, men dels har denne Anmodning ikke været almindeligen fulgt, dels har Fortegnelsen fra Flere været umulig at bringe i Overensstemmelse med Listernes Udvisende, saa at jeg ved Affattelsen af Generalfortegnelsen har foretrukket, hvor jeg ikke var sikker, at lade Feilene blive staaende fremfor at foretage Rettelser paa det Uvisse, hvor jeg maatte frygte for, at heller ikke disse vilde komme til at udvise det sande Forhold.

Heller ikke har alle Distriktslæger benyttet de for Tilgangslisterne befalede Schemata, idet de dels uden Videre have indsendt dem i en anden selvvalgt Form, dels have oplyst, at de have forsomt itide at skaffe sig Schemata fra vedkommende Amtskontor, dels at disse ikke have været at erholde. Følgen deraf har naturligen været den, at flere Oplysninger have manglet, og at Sammen dragningen af disse Lister er bleven overordentlig besværliggjort.

Saameget fremgaar af Alt, at Listerne, som de nu foreligge fra de nordlige Dele af Landet, ingenlunde angive det sande Forhold af Spedalske saa nøiagtigt som de burde. Jeg antager derfor, at det bliver nødvendigt, saasart ske kan, at søge ved Konference med vedkommende Distriktslæger at erholde de Feil berigtigede, som nu igjennem flere Aar have indsneget sig, at bringe Distriktslægenes Protokoller i Overensstemmelse med mine Lister ved Hjælp af Oplysninger, der indhentes paa selve Stedet, og at sørge for Vedtagelsen af en ensartet Plan for den fremtidige Udfærdigelse af alle senere Oplysninger.

Listerne ere forøvrigt i Aar af mig sammendragne i den samme Form, som tidligere er brugt, hvorved Præstegjeldene, Lægedistrikterne og Amterne i de 10 første Tabeller ere opførte med Til- og Afgang.

Af Tabel I sees Forholdet i Akershus, Hedemarkens og Christians Amt at være omtrent som ved Udgangen af 1862, undtagen i Lesje Distrikt, hvor der af 8 antegnede Spedalske ikke findes mindre end 6 feilagtigt opførte, som ere udstrogn

i Aar. Dette er ikke saaledes at forstaa, at disse 6 have været antegnede som Spedalske uden at være det, men ifølgden af Distriktslægen afgivne Navnefortegnelse findes der i Distriktet nu kun 3 Spedalske, medens de 6, som i Aar ere udstrogn, tidligere ere afgaaede, og derfor skulde været udstrogn, uden at dette er skeet. I disse 3 Amter er altsaa nu antegnet tilsammen 16 Spedalske imod 24 i forrige Aar.

I Finmarkens Amt er Antallet gaaet ned fra 38 til 32, idet Tilgangen har været 9 og Afgangen 15, hvoraf 8 Døde og 5 i Stiftelsen. Disse Tal ere imidlertid neppe Udtrykket for det sande Forhold, og det er ikke usandsynligt, at en nøiagtigere Undersøgelse vilde vise, at der findes forholdsvis flere overseede her end i noget af de øvrige Amter.

I Nordlands Amt er der en Tilvæxt af 12, idet 37 ere tilkomne og 25 afgaaede. Af disse 37 ere 26 overseede og skulde været antegnede i et tidligere Aar, dersom de havde været kjendte. Blandt de afgaaede findes 5 feilagtigt opførte til Rettelse i Listerne.

Nordre Thronhjems Amt viser en Tilgang af 24, medens Afgangen kun er 12. Derfor er Antallet i forrige Aar forøget fra 87 til 99. Her gjælder imidlertid, hvad jeg ovenfor har gjort opmærksom paa, at Listerne vistnok trænge til adskillige Rettelser.

I Søndre Thronhjems Amt er Antallet forøget fra 88 til 96, altsaa med 8, og det uagtet 14 ere indlagte i Stiftelser i Aarets Løb, medens rigtignok ogsaa 4 ere hjemkomne derfra i samme Tid.

I Søndre Fosens Distrikt findes 3 som feilagtigt opførte. Disse 3 bleve i 1861 indlagte i Reitgjerdet, uden at de dengang bleve udstrogn af Listerne, hvorfor de i Aar har maattet føres til Afgang paa denne Maade for at berigtige Listerne.

Romsdals Amt udviser en Forøgelse af 6, nemlig 177 for 1863 imod 171 i det foregaaende Aar.

Af de 34 Afgaaede er 10 Døde, 20 indlagte i Stiftelser. Listerne ere her konfererede og berigtigede i de fleste Distrikter, og jeg maa derfor antage, at de temmelig nøiagtigt angive det sande Forhold af kjendte Spedalske, om det end maa formodes, at der ogsaa i dette Amt findes endel, der ikke ere anmeldte og undersøgte. I Hjørendefjords Præstegjeld, Indre Søndmøres Distrikt, er 1 anført som heibredet. Om denne beretter Distriktslægen, at han i 1859 var tydelig spedalsk, men at han da begav sig til Mandal, hvor han henlaa i Kur. Han er senere kommen tilbage til sit Hjem, hvor han ved en nylig foretagen Undersøgelse viste sig fri for ethvert Tegn paa Sygdommen. Jeg har efter dette ikke kunnet undlade at opføre ham i Rubrikken for Heibredede, men det vil naturligvis blive Gjenstand for nærmere Undersøgelse, hvorledes det hermed forholder sig.

I Nordre Bergenhus Amt er Antallet i 1863 efter Listernes Udvisende gaaet ned fra 397 til 376. Istedetfor at Antallet i 1862 var forøget med 3, er det altsaa i forrige Aar formindsket med 21. Dette skyldes vel hovedsagelig Indlæggelsen i Stiftelserne af hele 65 af de 95 afgaaede. I et Amt med saamange Spedalske, som dette, kan imidlertid en tilfældig Omstændighed, der mod Slutningen af Aaret hindrer en nøiagtig Undersøgelse i et eller andet af de mest hjemsogte Distrikter, f. Ex. Vakance i Distriktslæge-Embedet eller en Distriktslæges Sygdom, være tilstrækkelig til at bevirke, at Listerne komme til at udvise en Formindskelse, som i Virkeligheden ikke har fundet Sted. Imidlertid viser dog Tabellen for dette Amt, at der er en liden Formindskelse i Antallet i alle Distrikter, undtagen Lærdal, hvor Tallet er uforandret 25, og i Indre Nordfjord, der har en Forøgelse af 3 i 1863. Men jeg har ogsaa Grund til at antage, at der i dette Distrikt føres en temmelig skarp Kontrol med hvert nyt opstaaet Tilfælde.

I Søndre Bergenhus Amt er Antallet gaaet ned fra 296 til 274, der er altsaa en Formindskelse af 22, der hovedsagelig skyldes Indlæggelse i Stiftelserne af 29. Det hele i Aaret antegnede Antal er 27, medens Antallet af Døde er 20. Naar Stiftelserne ikke havde været, vilde der altsaa have været en Forøgelse af 7.

Stavanger Amt viser en Forøgelse af 1. I Stiftelsen er indlagt 1, 1 er hjemkommen derfra og 1 er udslettet som feilagtigt opført. De nye antegnede Tilfælde ere 18, medens Antallet af Døde er 16. Det er ogsaa i Aar Vestre Ryfylkes Distrikt, der viser det største Antal Tilkomne, nemlig 7, medens Afgangen derfra har været 5. I Vikedals Præstegjeld af Nordre Ryfylkes Distrikt med 5 Spedalske ved Udgangen af 1862 er 4 Tilfælde antegnede i 1863, medens Ingen ere afgaaede.

Tab. X viser en Forøgelse for Bergens By af 2. Paa 2 nær tilhøre samtlige Spedalske i Byen Individier af Landbefolkningen, der tidligere ere indflyttede til Byen og blevne spedalske under Opholdet der.

I Flekkefjords Lægedistrikt er i forrige Aar antegnet 1 ny. Denne er Datter af en af de tidligere Antegnede.

Af Tab. XI sees Til- og Afgang i Stiftelserne i 1863. 696 forpleiedes idethele ved Udgangen af 1862, 747 ved Udgangen af forrige Aar. Det forøgede Antal skyldes hovedsagelig Indlæggelsen i Pleiestiftelsen No. 1 og for endel i Reknes.

I Tab. XII, der er et Sammendrag af de 10 første Tabeller, sees Antallet af Spedalske i Landdistrikterne ved Udgangen af 1863 at have været tilsammen 1408. I 1862 var anført 1423, altsaa er der en Formindskelse af 15.

Tab. XIII er en summarisk Angivelse af samtlige kjendte Spedalske i og udenfor Stiftelserne i de sidste 8 Aar. Ved Udgangen af 1862 var Antallet 2119, ved Udgangen af 1863 2155, altsaa 36 flere i 1863. Det har imidlertid heller ikke i Aar været muligt at bringe Distriktslægenes Angivelse af Indlagte i Stiftelser i Overensstemmelse med hvad Stiftelsernes Protokoller derom udvise, skjønt der fra alle Stiftelser itide har været tilstillet samtlige vedkommende Distriktslæger en Fortegnelse over de fra deres Distrikter Indlagte. Naar det bliver mig muligt at konferere Listerne med Distriktslægenes Protokoller, tør der maaske blive Anledning til at rette de Feil, der ogsaa i denne Henseende tidligere ere indløbne.

Til Amerika vides ingen Spedalsk at være udvandret i forrige Aar. Med Hensyn til de tidligere Udvandrere er der i forrige Aar anstillet Undersøgelse af Overlæge Holmboe under hans med offentlig Understøttelse foretagne Reise gennem de norske Settlementer i Amerika. Derved er fremskaffet nøiagtige Oplysninger saavel om de derværende Spedalskes nuværende Helbredstilstand, som om de Forholde, hvorunder de fortiden leve og som antages at kunne øve nogen Indflydelse paa Sygdommens Forløb. Da disse Oplysninger ere det kongelige Departement tilstillede i en særskilt Beretning fra Holmboe, skulle de her ikke videre omtales.

Beretning om Pleiestiftelsen for Spedalske No. 1

fra Overlæge Løberg.

I Pleiestiftelsen for Spedalske No. 1 udgjorde Belægget ved Udgangen af 1862 108 Mænd, 131 Kvinder, tils. 239.
I 1863 indkom 36 — 32 — — 68.

Tils. Forpleiede i 1863 144 Mænd, 163 Kvinder, tils. 307.

Afgaaede ere:

Døde . . . 12. 15. 27.

Hjemreiste 1. 3. 4. 13 — 18 — — 31.

Altsaa Belæg ved Udgan-
gen af 1863 131 Mænd, 145 Kvinder, tils. 276.

Desuden er der i forrige Aar i Stiftelsen født et Barn af en spedalsk Pige fra Sogn, hvilket ikke her er medtaget i Beregningen. Barnet, der var uden Tegn paa Sygdom, blev tilligemed Moderen hjemsendt i Sommerens Løb.

Idethele sees 68 nye Lemmer at være optagne i 1863, altsaa et ikke ubetydeligt større Antal end i noget af de nærmest foregaaende Aar. Denne større Tilgang hidrører fra, at Panelingen og Malingen af Sygeværrelserne, der i længere Tid havde hindret Modtagelsen af Syge, omtrent ved Midtsommers Tid var tilendebragt, hvorefter Stiftelsen atter kunde modtage fuldt Belæg. Stiftelsen rummer, naar hver Plads er optagen, 280 Syge. Ved Udgangen af 1863 vare alle Pladse paa 4 nær besatte, og disse vare ogsaa indvilgede, men Vedkommende ankom først i Begyndelsen af dette Aar. 21 Ansøgninger henlaa fremdeles ved Aarets Udgang uindvilgede af Mangel paa Plads. Det er Stiftelsens Opgave at forsørge saamange Spedalske, som Rummet og Midlerne paa nogen Maade tillade, men paa den anden Side vilde det rigtignok være misligt, dersom en Epidemii skulde optræde i Stiftelsen, at have hvert eneste Værelse i en saa stor Indretning belagt, og ikke at kunne raade over noget Reserve- rum. Den store Mængde indløbne Ansøgninger fra Syge, der med Længsel ventede paa Optagelse, lod mig i forrige Aar overvinde disse Betæneligheder, og bragte mig til at gaa noget videre, end det strengt taget maaske var forsigtigt; senere vil det derfor, efterat den første Nød er afhjulpen, ri-

meligvis blive nødvendigt atter at gjøre nogen Indskrænkning, og beholde et eller to Værelser i Reserve.

Den hele Afgang i Aaret er 31. Af disse ere 27 døde af et Antal Forpleiede af 307, altsaa efter denne Beregningsmaade 8,8 Procent. Regner man derimod efter det daglige Middeltal af Forpleiede eller 252, bliver Dødelighedsprocenten 10,7. Af de Udgaede bleve 2 hjemsendte, nemlig begge Forældre af det i Stiftelsen fødte Barn, 1 maatte udskrives formedelst Hjemve og 1 forlod Stiftelsen af samme Grund uden Tilladelse. Disse 2 vare begge indlagte fra Sunds Præstegjeld.

I forrige Aar har ingen af Lemmerne været hjemme i Besøg, og jeg har havt det Haab, at det i Fremtiden skal kunne undgaaes at meddele Tilladelse til disse Sommerreiser, der i mange Henseender medføre Misligheder. Det er imidlertid vel tvivlsomt, om denne Nægtelse i Længden fuldstændig vil kunne gennemføres, da Hjemveen, fornemmelig Længselen efter de hjemmeværende Børn, hos Enkelte ytrer sig med saa stor Styrke, at den lader befrygte Tab af Forstanden, i hvilket Fald det naturligvis ikke kan blive Spørgsmaal om, at der jo maa gjøres Undtagelse fra Bestemmelsen.

Sundhedsforholdene ere afhandlede i Lægens her vedlagte Beretning, og deraf sees, at der i forrige Aar har været en ringere Dødelighed end i noget tidligere Aar, hvori Stiftelsen har været i Drift, og at der ingen Epidemii har hersket i Stiftelsen, skjønt Sygeligheden i Byen og Omegn ingenlunde har været ringe. De interkurrerende Tilfælde have mest bestaaet i de for den spedalske Sygdom egne Neuralgier, Sygdomme i Respirationsorganerne og Ulcera.

Det approberede Spisereglement har været befulgt i 1863 i noget strængere Forhold end i noget af de foregaaende Aar, idet den reglementerede daglige Kost paa Grund af den bedre Sundhedstilstand blandt Lemmerne har kunnet almindeligere benyttes end den, hovedsageligen af Melk, Melkesuppe og Brød bestaaende Sygekost, [der vistnok er noget billigere for Stiftelsen at levere og ogsaa gjerne forlanges af Lemmerne, men som ikke tilbyder saamegen Afvexling som

hin. Heri antager jeg, at Grunden fornemmelig maa søges til, at den daglige Bispisningsudgift pr. Individ i forrige Aar stiller sig omtrent $\frac{1}{2}$ β dyrere end i det næstforegaaende.

Arbeidsvirksomheden i Stiftelsen er i Tiltagende, og om Indretningen end ikke kan have nogen synderlig Pengeindtægt af det udførte Arbeide, opnaaes derved dog, at Størsteparten af Lemmerne holdes jevnt beskjæftigede, forsaavidt deres Helbredstilstand tillader det. Imidlertid bliver der altid en Del tilbage, der Intetsomhelst kan udrette, og kun meget Faa af det hele Belæg have Kræfter til at foretage sig Noget, der fordrer egentlig legemlig Anstrængelse.

Arbeidet har været dels for Stiftelsen, dels for Fremmede.

For Stiftelsen er der i Aarets Løb af de mandlige Lemmer forfærdiget 110 Par nye Sko og repareret 421 Par, 23 Ligkister og 40 større Hylder til Sygeværserne. Desuden er al Omstopning og Reparation af Madratser udført af de mandlige Lemmer, endvidere Vedskjæring, Rulling, Havearbeide og endel anden Husgjerning.

Af Kvinderne er syet 110 Par Underbuxer, 69 Fruentimmerkjoler, 165 Forklæder, 37 Mandstrøier, 62 Veste og 85 Par Buxer, strikket 64 Undertroier og 74 Par nye Strømper samt paastrikket 347 Par, spundet 371 æ Uld. Desuden ere samtlige stedfundne Reparationer af Lemmernes Beklædningsgjenstande foruden anden Husgjerning udført af dem.

For Fremmede er af de mandlige Lemmer forfærdiget: 31 Voger 2 B \bar{h} 1 M \bar{k} Nod, 318 Favne Garn, 136 Stykker Makrelgarn af Bomuldstraad, 17 Smaasildgarn, 4 Torskegarn, 155 Vaarsildgarn, 1 fransk Garn og 390 Gros Fyrstikæsker for en samlet Arbeidsløn af 311 Spd. 112 β .

Heraf er udbetalt til samtlige mandlige

Lemmer, der have arbeidet i Aarets Løb 212 — 59 - hvorefter altsaa Stiftelsens Pengeindtægt af

Arbeidsdriften har været 99 Spd. 53 β .

Fra dette Aars Begyndelse er der ogsaa for de kvindelige Lemmers Vedkommende truffet Foranstaltning til en bedre Ordning af deres Arbeidsvirksomhed for Fremmede, end hidtil, idet Forstanderen nu modtager alt Arbeide fra Byen og besørger det udført i Stiftelsen, imedens det tidligere var overladt de kvindelige Lemmer selv at sørge derfor. Derved vil mange Uleiligheder, der ledsagede den forrige Ordning, afhjælpes, og en bedre Orden og Kontrol kunne finde Sted. Fordelingen af Arbeidsindtægten for begge Kjøen er ogsaa bleven saaledes forandret, at en større Andel deraf end hidtil vil tilflyde Stiftelsen.

Af betydeligere Arbeider og Reparationer ved Bygningerne ere følgende udførte i forrige Aar:

1. I Dampvaskeriet, der er beliggende under 2 af Sygeværserne og en Del af Gangen i Hovedbygningen, var

Gibsbeklædningen i Taget gennemtrukket af Dampen fra Kogekarrene, hvorved Indskudsgulvet og Bjelkerne vare raadnede, saa at der endog sporedes en begyndende Synkning af de overliggende Gulve. Som Følge heraf blev Loftet i Vaskeriet udtaget, de bedærvede Bjelker dels forskallede, dels borttagne og erstattede ved nye, og Taget tilslutning beklædt med tæt sammenføjede Zinkplader, der maledes. Forhaabentlig vil denne Bedækning for længere Tid være istand til at forhindre Dampen fra at trænge ind i Træværket.

2. Taarnet, der er anbragt paa Bygningens Midtparti ligeover Kirken, var oprindeligen mindre solid opført. Dets Bevægelse i uroligt Veir bevirkede, at Zinkbelægget paa Kuppelen løsnede i Sammenføjingerne og fik Revner og Huller, hvorigjennem Regnvandet trængte ind i Bygningen og truede med at afstedkomme alvorlig Skade. Taarnet maatte derfor først afstøttes og skaffes betryggende indvendig Forbinding, dernæst bleve Zinkpladerne efterseede, tildels fornyede og omhyggeligt tækkede i alle Sammenføjinger, samt malede. Siden den Tid har Taarnet, uagtet det voldsomme Regnveir i den første Halvdel af Vinteren, vist sig at være tæt.
3. Et Pissoir er indrettet i den mandlige Afdelings Patrinsbygning og et Rør fra Vandledningen ledet derhen.
4. 2 Tjenerværser, Skoleværset og Spisestuen ere malede i Løbet af Aaret.
5. Endvidere ere Zinkkjølerne paa Bygningerne, Skorstenskraver og Tagrender efterseede og reparerede, samt Vandledningen oprenset gennem hele Huset.
6. Og endelig blev Resten af Sygeværsernes Beklædning og Maling, hvortil der havdes særskilt Bevilgning, fuldførte omtrent ved St. Hanstid.

Haveanlægget er nu overalt beplantet med Træer og Veie ere anlagte, saavidt Terrænet tillader det. Derved har Stiftelsens Omgivelser vundet betydeligt, og afgiver nu ganske tilfredsstillende Promenader for Lemmerne. Udbyttet af Haven er forøvrigt i forrige Aar paa Grund af det kolde og næsten uafadelige Regnveir hele Sommeren og Høsten igjennem saagodtsom for Intet at regne. Der indhøstedes $4\frac{1}{2}$ Tønde Skalotløg, $1\frac{1}{2}$ Tønde Næper, $1\frac{3}{8}$ Tønde Gulerødder og $4\frac{1}{2}$ Tønde Kaalrabi.

Stiftelsens Inventarium, der nu begynder at blive temmelig stærkt medtaget, har fordret ikke ubetydelige Udgifter, især har Beholdningen af Linned og Madratser tiltrængt Eftersyn og Komplettering. Saaledes er der alene af Lagener anskaffet 279 Stykker. Samtlige Madratser saavel af Uld som Aalegræs har maattet renses og tildels fornyes, fordi der var kommen Væggelus i dem.

Stiftelsens Indtægter og Udgifter har, efter Kassererens Opgivende i forrige Aar været følgende:

Indtægt:

1. Beholdning fra 1862	377 Spd.	61½ β.
2. Anviste og hævede Summer	16,500 —	—
3. Indtægter af Lemmers Arbeide for Fremmede	99 — 53	—
4. Diverse Indtægter	70 — 24	—
	<u>17,047 Spd.</u>	<u>18½ β.</u>

Udgift:

1. For Bispisningen	8,729 Spd.	80 β.
2. - Beklædningen	986 —	65½ —
3. - Medicin, Iglar og Apparater	808 —	119 —
4. - Belysningen	498 —	117 —
5. - Brænde	754 —	6 —
6. - Lønninger	2,043 —	50 —
7. - Vaagekoner	97 —	40 —
8. - Natvægteren	73 —	—
9. - Haven	47 —	27 —
10. - Vask og Rengjøring	325 —	39½ —
11. - Inventariets Vedligeholdelse og Assurance	814 —	102½ —
12. - Bygningernes Vedligeholdelse		
	598 Spd.	72 β.
Brandkontingent	341 —	76 —
	<u>940 —</u>	<u>28 —</u>
13. - Begravelsesudgifter	47 —	66 —
14. - Vandafgift	35 —	—
15. - Skorstensfeining	60 —	—
16. - Bøger og Skolerekvisita	15 —	74 —
17. - Forskjellige Udgifter	295 —	28 —
18. - Værelsernes Maling	366 —	60 —

Beholdning:

a. paa Folio i Norges Bank

11 Spd. 74 β.

Lateris 11 Spd. 74 β. 16,939 Spd. 62½ β.

Transport 11 Spd. 74 β. 16,939 Spd. 62½ β.
b. i Kassa 96 — 2 —
107 — 76 —

Tilsammen 17,047 Spd. 18½ β.

Naar herfra drages:

a. De paa 1863 faldende Udgifter ved Sygeværrelsernes Maling, hvortil Midler særskilt vare bevilgede med

366 Spd. 66 β.

b. Kassebeholdning . . 107 — 76 —

474 — 16½ —

bliver Stiftelsens egentlige Driftsomkost-

ninger i 1863 16,573 Spd. 2½ β.

Det gennemsnitlige daglige Belæg har været 252 Individer. Forpleiningsdagens Antal 92,200. Udgifterne pr. Individ daglig blive altsaa, naar Udgifterne ved nye Arbeider og Kassebeholdningen fradrages:

For Sygepleien 1,05 Skilling,

- Lemmernes Bispisning 10,34 —

- øvrige Udgifter tilsam-

men 10,18 —

Ialt 21,57 Skilling.

Til Stiftelsen er af en dersteds i 1859 afdød Spedalsk, Jens Eliassen Haukaeen fra Kinn testamenteret en Kapital af 520 Spd. med den Bestemmelse, at Renterne af Summen skulle anvendes til Extraforpleining for Lemmerne. Denne Kapital, der i den første Tid, efterat Skifteopgjør havde fundet Sted, henstod i Bergens Sparebank, er i forrige Aar udsat paa sædvanlig Maade mod reskriptmæssig Sikkerhed, og Renterne ere efter Bestemmelsen blevne anvendte til at gjøre Lemmerne tilgode ved Julehøitiden. Særskilt Regnskab over Legatet er af Kassereren aflagt og indsendt med Stiftelsens Regnskab for 1863.

Vedføiede Tabel viser Af- og Tilgang i Stiftelsen i 1863.

Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske i 1863 i Pleiestiftelsen No. 1.

	Belæg ved Udgangen af 1862.			Tilgang.															Tilsammen Forpleiede i 1863.	Afgang.									Belæg ved Udgangen af 1863.		
				Fra Nordre Bergenhus Amt.			Fra Søndre Bergenhus Amt.			Fra Bergens By.			Fra anden Stiftelse.			Sum af Tilkomne.				Døde.			Hjemreiste.			Sum af Afgaaede.					
	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.		Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.			
Pleiestiftelsen No. 1 . .	108	131	239	24	16	40	11	25	26	1	-	1	-	1	1	36	32	68	307	12	15	27	1	3	4	13	18	31	131	145	276

Beretning om Sundhedsforholdene m. m. i Pleiestiftelsen for Spedalske No. 1

fra den konstituerede Læge, Cand. med. B. C. Vedeler.

Den 1ste Januar 1863 var Lemmernes Antal 108 Md. 131 Kv. tils. 239.
Indkom i Aarets Løb 36 — 32 — — 68.
Summa 144 Md. 163 Kv. ialt 307.

Deraf udgaaede:
som Døde 12 Md. 15 Kv. tils. 27.
med Tilladelse 1 — 2 — — 3.
uden — „ — 1 — — 1.

Overliggende 1ste Januar 1864 . . 131 Md. 145 Kv. ialt 276.

Dødeligheden var altsaa 27 af 307 Lemmer eller 8,8 pCt.

Dødelighedsprocenten var for hele Stiftelsen i 1862: 11,90 pCt.

1861: 14,3 —

1860: 17,3 —

Dødsfaldene indtraf:				
i Januar	. . .	2 Md.	2 Kv.	tils. 4.
Marts	. . .	2 —	3 —	5.
April	. . .	1 —	3 —	4.
Mai	. . .	1 —	1 —	2.
Juli	. . .	2 —	„ —	2.
August	. . .	„ —	2 —	2.
September	. . .	1 —	2 —	3.
Oktober	. . .	1 —	1 —	2.
November	. . .	2 —	„ —	2.
December	. . .	„ —	1 —	1.

Sum 12 Md. 15 Kv. tils. 27.

1 døde af Hjernebetændelse, 2 af Suffokation, fremkaldt ved tuberkuløse Saar i Struben, 1 af Lungebetændelse, de andre 23 som ligefrem Følge af den spedalske Sygdom under hektisk Feber.

Middeltiden for disse 27 Lemmers Ophold paa Stiftelsen var 38 Maaneder.

— — Sygdommens Varighed 10 Aar.

Middelalderen 39 Aar.

Sundhedstilstanden i det Hele taget var god, da næsten ingen Sygdom existerede foruden de forskellige sygelige Tilstande, der vare fremkaldte ved Spedalskheden; thi Feber, som ledsagede de forskellige Knudeudbrud, Bronchiter, Øienbetændelser, Anginaer, Rosen, Lymphangiter, Diarhoer og Raadsaar forekom vel hyppigere, men de vare stedse umiddelbare Følger af Spedalskheden og bare dens Præg, saa at de ikke kunne opføres som særskilte Sygdomsformer. Der var ingen epidemisk Sygdom, uagtet at saavel Scarlatina som Typhus herskede i stor Udstrækning i Byen, og der hver Dag fandt Samkvem mellem Lemmerne og Byindvaernerne Sted. 3 Lemmer bleve behandlede for pleuritisk Sidesting, og 1, en Kvinde, for et maniakalsk Anfald, og helbredede.

Af de anførte 307 Lemmer kunne kun omtrent 20 anses som stedse sengeliggende; Aarsagen var i flere Tilfælde ulcererende Tuberkler, i andre Lammelser, Blindhed og Raadsaar i Fodsaalen.

Angaaende Behandlingen af de forskellige større eller mindre Sygdomstilfælde kan der kun siges, at den søgtes at simplificeres saa-

vidt mulig. Iglar, Kopper, Grødomslag og Vanddugge udgjorde Hovedbehandlingen sammen med Opiater og andre Sedativa og Roborantia, hvoriblandt Vin og Chinin. Naar trods dette, Omkostningerne for Medicin m. v. løber op saameget, saa bør det erindres, at der næsten ikke gaves 1 af disse 300, som i Aarets Forløb jo snart havde et Ulcus, snart en Bronchit, snart en Neuralgi hist eller her.

Med Hensyn til de befalede Kurforsøg, — — — — samlede jeg paa tvende Stuer, da alle de nymalede bleve tagne i Brug, de Lemmer, som det kunde synes værd at angribe. Paa den ene laa 6 Drengene, hvoriblandt de af Overlæge Holmboe nævnte Ole og Johannes; begge disse synes endnu at have holdt sig, dog frembyder den sidste et mistænkeligt Ydre, med sit blege, alvorlige, næsten melankolske Ansigt og sin spæde Væxt, ligesom han allerede tvende Gange har havt Angreb af Frost og Feber, uden noget paaviseligt andet Fænomen. Til Passerske og Moder for disse 6 blev ansat en paalidelig spedalsk Kone, der har røgtet sit Kald som sand Moder. Der blev forordnet Bad 2 Gange ugentlig for disse; uldne Underklæder have de Alle, og deres Kost var den almindelige fulde Kost. Ligeledes fik de Tran og Jernmidler kun i den Tanke at roborere. Paa den anden Stue blev samlet 7 af de unge Piger, hvoriblandt Berthe Holsøer og Oline Evjen, der ligeledes ere nævnte af Holmboe, men begge ere saa suspekter som vel mulig, begge blege og anaemiske, og Jernmidler have ingen Indflydelse paa dem, og nu og da febrisere de.

Som allerede opført, optoges i Stiftelsen 68 Lemmer, og den gjængse Procedure, at underkaste hvert Lem en 6 Dage varende Smørekur med Tjære, Grønsæbe og senere Bad, for at tilintetgjøre Fnatten, viste sig uden Undtagelse nødvendig for hver Enkelt, og for de Fleste et 2—8 Ugers Ophold i Sengen, for at indskrænke, rense og læge forskellige andre Hudsygdomme og Raadsaar; de sidste, ja de første vel og, vare tilstede i en Udstrækning, man knapt har gjort sig Begreb om; fra Issen til Hælen en eneste Skorpe eller eet stort, næsten til selve Benet gaaende Saar fra Ankel og til Laarbøining; „da“ Spedalskheden traadte tydelig frem og de allerede tilstedeværende Raadsaar paa Læggen bleve større og gjorde dette Væsen uskikket til at gaa, blev han lagt hen i en ensom Hytte, og kun hver 14 Dage saa han Folk, som bragte ham hans Mad, vel stampet Grød, for det samme Tidsrum“. Man ser Middelalderens Leprosaria igjen! Fra Aarets Midte vare alle Stuer optagne, da den i længere Tid varende Maling blev sluttet. 4 Stuer paa hver Afdeling bleve anseede som Sygestuer, hvorhen de stedse sengeliggende bleve bragte.

Med Spisereglementet blev der ingen Forandring gjort, kun søgte jeg saalidet som muligt at benytte Extrakosten, der rigtignok var meget søgt, stedse i den Tanke, at skaffe dem blandet Føde, som jo er den bedste, istedetfor den evindelige Melk og Brød.

Paa Stiftelsen fødtes i Aar et Barn uden Spor af Spedalskhed; det udgik senere med Moderen.

Beretning om Reknes Pleiestiftelse for Spedalske

fra Overlæge Løberg.

Reknes Pleiestiftelse for Spedalske var Antallet af Lemmer ved Udgangen af 1862	47	52	99.
Indkomne i 1863	15	18	33.
<hr/>			
Altsaa tilsammen Forpleiede i 1863	62	70	132.
Deraf udgik:			
Døde	6	7	13.
Udskreven som ikke spedalsk	1	—	1.
Udgaet med Tilladelse	2	1	3.
<hr/>			
	9	8	17.

Altsaa tilbageliggende ved Udgangen af 1863 53 Mænd, 62 Kvinder, tilsammen 115.

I dette Belæg af 115 Lemmer er ikke medregnet et Pigebarn, der fødtes i Stiftelsen i forrige Aar af en spedalsk Pige fra Kinn, der indkom i frugtsommelig Tilstand. Da Moderen er hjemstavnsberettiget i Kinn, vil Barnet, der nu er over 1 Aar gammelt og friskt og triveligt, blive afsendt til Forsørgelse i Hjemstavnen.

Den som ikke spedalsk Udskrevne hørte hjemme i Søndre Gudbrandsdalen. Han fandtes af Stiftelsens Læge strax ved Indlemmelsen tvivlsom, ved nærmere Observation viste det sig ogsaa, at den Sygdom i Haanden, for hvilken han var sendt til Stiftelsen, ikke var Spedalskhed.

De 3 øvrige Udskrevne forlangte at komme bort fra Stiftelsen formedelst Hjemve. Den ene af dem kom efter fornyet Andragende tilbage efter et Ophold i Hjemmet af 3 Maaneder.

4 af Lemmerne have været hjemme i Besøg i Løbet af Sommeren og kom alle tilbage inden den fastsatte Tid. Antageligen vil det lykkes ogsaa i denne Stiftelse at bringe Lemmernes Forlangender om disse Sommerbesøg i Hjemmet til at ophøre.

Reknes Pleiestiftelse er nu en saa vel indrettet, hyggelig og venlig Stiftelse, at der neppe vil blive muligt at tilveiebringe en bedre Forpleiningsmaade for Spedalske end den, som der tilbydes dem. Det synes ogsaa som om dette erkjendes af Lemmerne selv, idetmindste høres der ikke de sædvanlige Udbrud af Misfornøielse, som man saa hyppig træffer paa iblandt de Spedalske. Dette har nu vel for endel sin Grund deri, at Stiftelsen ved dens Aabning modtog

hele den gamle Stiftelses Belæg, der var kjendt paa Stedet og havde gjort sig fortrolig med Fraværelsen fra Hjemmet.

I de Distrikter af Nordre Bergenhus Amt, der med sine Spedalske ere henviste til Reknes Stiftelse, viste der sig i Begyndelsen en saadan Uvillie mod at sende Spedalske til Reknes, at det hele første Aar gik hen uden at Nogen indlemmedes derfra. Dette Forhold er nu saaledes forandret, at i det sidstforløbne Aar 15 af de indkomne 33 Syge ere fra Nordre Bergenhus Amt, og jeg tvivler ikke paa, at Søgningen derfra vil tiltage endog i en Grad, der lader befrygte, at der om ikke ret lang Tid maaske vil komme til at mangle Plads.

Stiftelsen vil, naar alle Sygeværrelser kunne benyttes, afgive Plads for 140 Lemmer, neppe mere, dersom den ikke skal overfyldes. Fortiden bebor imidlertid Inspektøren 2 Værelser i Bygningen, der egentlig ere bestemte til Sygeværrelser. Dette har hidtil ogsaa kunnet ske, da der ikke har været flere Ansøgninger om Optagelse, end at disse 2 Værelser har kunnet afsees. Som det kongelige Departement bekjendt er der nu truffet Forføining til Opførelsen af en Bygning til Bolig for Inspektøren og til et Kapel for Stiftelsens Lemmer. Denne Bygning vil forhaabentlig i Løbet af næste Aar blive færdig til at tages i Brug.

Stiftelsens Vandforsyning, der hidtil har været meget mangelfuld, vil ogsaa i Løbet af dette Aar ved den med Molde By truffne Overenskomst blive betryggende indrettet.

Latrinerne ere mindre hensigtsmæssigt indrettede, og det

har hidtil ikke været muligt at undgaa Uleiligheder heraf. Men da Vandledningen i Aar vil blive nedlagt i Stiftelsen, har jeg ingen Forandringer villet foretage, fordi jeg haaber ved Hjælp af den bedst at skulle kunne faa Ulemperne hævede.

Om Sundhedsforholdene i Stiftelsen i 1863 afgiver Lægens her vedlagte Beretning fornøden Oplysning. Deraf sees, at Sundhedstilstanden har været saa god, at den sandsynligvis ikke kan paaregnes nogensinde at ville blive bedre. Ingen Epidemi eller mere udbredt ondartet Sygdom har hjem-søgt Stiftelsen, skjøndt der baade i Byen og Omegnen har hersket Typhus og Diphtherit i temmelig Udstrækning. De enkeltvis indtræffende Tilfælde af andre Sygdomme have været saadanne, der hyppigen findes iblandt de Spedalske, og tyde ikke paa, at nogen bestemt Sygdomskonstitution har været fremherskende inden Stiftelsen. Dødeligheden blandt Lemmerne har været 13 af 131 Forpleiede, altsaa efter denne Beregningsmaade 9,92 pCt. Det bemærkes, at de Forpleiedes Antal her er regnet til 131, ikke som ovenfor til 132, fordi den Ene af disse egentlig 2 Gange er indkommet i Aarets Løb, da han var hjemreist, og efter et Ophold i Hjemmet af 3 Maaneder kom tilbage.

Ved BESPISNINGEN er det approberede Spisereglement befulgt, og da det maa ansees for hensigtsmæssigt, vil deri for det Første ingen Forandring blive foretagen.

I denne Stiftelse har det vist sig at være noget lettere at beskæftige Lemmerne ved Arbeide, end det hidtil har været i nogen af de øvrige Pleiestiftelser. Arbeidsvirksomheden har derfor i det forløbne Aar ikke været ganske ubetydelig, om end Udbyttet deraf ikke er, eller kan være af nogen væsentlig Betydning for Stiftelsens Budget.

Arbeidet har bestaaet i Arbeide dels for Stiftelsen, dels for Fremmede.

For Stiftelsens egen Regning er udført: Af Skomagerarbeide: 23 Par nye Sko og 161 reparerede. Af Snedkerarbeide: 1 Høvelbænk med Stol, 2 store, nagelfaste Linnedskabe, 1 Skab til Regnskabsførerens Archivsager, 20 Ligkister, 9 Bænke og Skamler, 4 Boghylder. Desuden er der dels forfærdiget og dels repareret andre ubetydeligere Inventariesager til Kjøkkenet, Snedker- og Skomagerværkstedet samt til Gaards- og Arbeidsdriften. Af Spinding: 1 Vog 2 B \ddot{a} Uldgarn.

Af Strikning: 17 Par nye Strømper, 70 Par paastrikede og 1 Skjærf forfærdiget. Af Skrædderarbeide: 10 nye Overtrøier, 9 Buxer, 6 Veste, 2 Ravndugstrøier, 6 nye Kjøler, 6 Skjorter, 15 Huer, 41 Undertrøier, 17 Underbuxer, 6 Ligskjorter.

Dertil kommer Omsyning og Reparation af brugte Klæder, Opstopning og Reparationer af Madratser, Istandsættelse

af forskellige andre Inventariesager, Hævearbeide, Rulling, Brændeskjæring og andre forskellige huslige Arbeider.

Arbeide for Fremmede:

Af 22 mandlige Lemmer er bundet 14 Vog 15 M \ddot{a} Hamparnsnot, 75 Alen Hampenot og 584 $\frac{1}{2}$ Favns Sildegarn, istandsat 22 Stykker Sildegarn, tvundet 19 B \ddot{a} 5 M \ddot{a} Hampetraad til Not, forfærdiget 1 Bænk af Hasselkjempe samt et Fuglebur, tilsammen Arbeidsløn 94 Spd. 68 $\frac{1}{2}$ β .

Af 39 kvindelige Lemmer er spundet 9 Vog 56 $\frac{1}{2}$ M \ddot{a} Hamp, 43 M \ddot{a} Lin, 12 $\frac{1}{2}$ M \ddot{a} Stry og 7 Vog 67 $\frac{1}{4}$ M \ddot{a} Uld, strikket 7 Tørklæder af Uld, 25 Stykker større og mindre Uldtrøier, 1 Skjærf, 12 Par Vanter og 48 Par Strømper samt paabundet 43 Par Strømper, tilsammen for 86 — 21 —

tilsammen Arbeidsindtægt 180 Spd. 89 $\frac{1}{2}$ β .

Heraf er $\frac{1}{3}$ uddelt til Lemmerne som Opmuntring for Flid og god Opførsel med 60 Spd. 29 β .

Til Tobak til Lemmerne er

anvendt 43 — 72 —

103 — 101 —

Altsaa er Stiftelsens Nettoindtægt af Lemmernes Arbeide idethele 76 Spd. 108 $\frac{1}{2}$ β .

Naar der i nedenstaaende Extrakt af Stiftelsens Kasse-regnskab for 1863 er opført 218 Spd. 118 β som Indtægt af Lemmernes Arbeide, har dette sin Grund deri, at der ved Udgangen af 1862 forefandt endel færdige Arbeider, til Beløb 38 Spd. 28 $\frac{1}{2}$ β , hvilke Arbeider først blev afhentede i Begyndelsen af 1863. Beløbet 38 Spd. 28 $\frac{1}{2}$ β blev saaledes ikke opført blandt Restancerne i 1862 Aars Regnskab, men først taget til Indtægt i Regnskabet for 1863. Af denne Grund er ogsaa Arbeidsindtægten i Indberetningen for 1862 anført med et høiere Beløb end Kasse-Regnskabet udviser.

I forrige Aar er følgende Arbeider udførte ved Bygningen og Eiendommen:

1. Maling af Vandbord, Vinduer, Vandskeder, 2 Arker og Jerntækningen over Bygningen.
2. Reparationer paa Bordklædning, Skorstene, Tag, Tagrender, Tagstenenes Befæstelse med Lægter paa de 3 forreste Sider af Taget samt Opsættelse af en Røghat.
3. Gravning af 2 store dækkede Grøfter paa den øvre Del af Eiendommen, foruden endel mindre Reparationer.

Udbyttet af Jordveien har i forrige Aar været 15 Tønder Kaalrabi og Roer samt 24 Tønder Potetes efter 2 $\frac{1}{4}$ Tønder Udsæd. Desuden endel andre Grønsager. Naar den nye Bygning, der nu skal opføres, er færdig, og det gamle Reknes Hospitals Bygninger kan blive bortsolgte og nedrevne,

Tomten derefter planeret og Jorden hensigtsmæssigen bearbejdet, vil Udbyttet af Havedyrkingen forhaabentlig ikke blive uvæsentligt for Stiftelsens Behov, paa samme Tid som dens Omgivelser vil vinde betydeligt.

Ifølge Kassererens Opgave har Reknes Pleiestiftelses Indtægter og Udgifter i forrige Aar været følgende:

Indtægt:	
1. Beholdning fra 1862	1584 Spd. 27 β.
2. Anviste og hævdede Summer	6000 — - -
3. Grundleie for bortbyggede Grundstykker	14 — - -
4. a. Renter af de i Molde Sparebank i 1862 og 1863 indsatte Penge af Stiftelsens Driftskapital 47 Sp. 3 β.	
b. Nettobeløbet af de ved Auktion solgte Inventariesager, tilhørende gamle Reknes Hospital	74 — 93 -
c. Indtægten af Lemmernes Arbeide for Fremmede	218 — 118 -
d. Refusion for manglende Klædningsstykker for Lemmer	372 — 7 -
e. For solgt Kjøkkenaffald	24 — „ -
5. Netto-Indtægten af Reknes Hospitals Midler for 1863	1329 — 100½ -
	<hr/> 9664 Spd. 108½ β.

Udgift:	
1. Bepisningen	3718 Spd. 75½ β.
2. Beklædningen	202 — 3½ -
3. Medicin, Iglar, Apparater (Sygepleien)	231 — 58 -
4. Belysningen	330 — 100 -
5. Brænde	311 — 61 -
6. Lønninger	1564 — 50 -
7. Have- og Jordarbejder	44 — 40 -
8. Vask og Rengjøring	112 — 116 -
9. Inventariet og dets Vedligeholdelse	109 — 60 -
10. Bygningernes Vedligeholdelse	212 — 92 -
11. Begravelsesomkostninger	5 — 104 -
12. Skatter og Assurance	357 — 103 -
13. Diverse Udgifter	333 — 4 -
14. Kassebeholdning:	
a. i Molde Sparebank 1644 Sp. 64 β.	
b. i Kassa	346 — 94 -
c. Restancer	138 — 43½ -
	<hr/> 2129 — 81½ -
	Tilsammen 9664 Spd. 108½ β.

Naar fra denne Udgiftssum drages:
 Kassebeholdning og Restancer 2129 — 81½ -
 blive Driftsudgifterne for 1863 7535 Spd. 27 β.
 Det gennemsnitlige daglige Belæg har været 105 Individer. Forpleiningsdagens Antal 38,399. Den daglige Udgift pr. Individ bliver altsaa:
 For Sygepleien 0,723 Skilling,
 — Bepisningen 10,282 —
 Øvrige Udgifter tilsammen 12,543 —
 Ialt 23,548 Skilling.
 Af vedføiede Tabel sees Til- og Afgang i Stiftelsen i 1863.

Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske i Reknes Pleiestiftelse i 1863.

	Belæg ved Udgangen af 1862.			Tilgang.												Tilsammen Forpleiede.	Afgang.									Belæg ved Udgangen af 1863.					
				Fra Romsdals Amt.			Fra Nordre Bergenhus Amt.			Fra Christians Amt.			Tilsammen.				Døde.			Hjemreiste.			Hjemsendte som ikke spedalske.						Tilsammen.		
	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.		Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.			
Reknes Pleiestiftelse	47	52	99	7	8	15	8	7	15	-	3	3	15	18	33	132	6	7	13	2	1	3	1	-	1	9	8	17	53	62	115

Beretning om Sundhedsforholdene m. m. i Reknes Pleiestiftelse

fra Forstander og Læge F. C. Sand.

Antallet af tilbageliggende Lemmer den 1ste Januar 1863 var	47 Mænd, 52 Kvinder, tilsammen	99 Lemmer.
Indkomne i 1863	15 — 18 — —	33 —
Altsaa skulde der i 1863 have opholdt sig i Stiftelsen	62 Mænd, 70 Kvinder, tilsammen	132 Lemmer.
Udgaaede:		
Døde	6 Mænd, 7 Kvinder, tilsammen	13.
Udskreven som ikke spedalsk	1 — " — —	1.
Udgaet med Overlægens Tilladelse paa Grund af		
Hjemve	2 — 1 — —	3.
	9 — 8 — —	17 —
Tilbageliggende den 31te December 1863	53 Mænd, 62 Kvinder, tilsammen	115 Lemmer.

Her maa det bemærkes, at der blandt Indkomne ikke er medregnet et Pigebarn, som fødtes paa Stiftelsen den 2den Januar 1863 af en i høi Grad spedalsk Moder, der i frugtsommelig Tilstand optoges i Stiftelsen den 30te Juni 1862. Hos Barnet, der nu er over 1 Aar gl., friskt og triveligt, kan ikke opdages noget Sygdomstegn. Endvidere bemærkes, at der blandt Indkomne er medregnet en af ovennævnte 2de Mandspersoner, der udgik med Overlægens Tilladelse den 28de April, men paany blev indlemmet i Stiftelsen den 1ste August, efter-

at have været hjemme i 3 Maaneder. Da denne Person tillige er medregnet blandt tilbageliggende Lemmer den 1ste Januar 1863, bliver Antallet af Indkomne i 1863 — 32 Lemmer, altsaa Antallet af dem, der have opholdt sig i Stiftelsen i 1863 — 61 Mænd, 70 Kvinder, tilsammen 131 Lemmer, hvilke sidste Tal ere lagte til Grund ved nedenstaaende Mortalitätsberegning.

Antallet af Forpleiningsdage, fraeregnet de Dage (65), hvori 4 af Lemmerne have været hjemforlovede, var 38,399.

Dødeligheden beregnet efter Antallet af Lemmer, der have opholdt sig i Stiftelsen i 1863, var 13 af 131 eller 9,92 pCt., beregnet efter Forpleiningsdagens Antal var den 12,35 pCt., 105,20 gennemsnitligt dagligt Belæg.

Dødeligheden blandt Mænd var 6 af 61 eller 9,84 pCt.
— — — Kvinder — 7 — 70 — 10 —

I 1862 var Dødeligheden {	efter Antallet af Forpleiede	16,26 —			
	— — — Forpleiningsdage	20,88 —	95,76	—	—
I 1861 var Dødeligheden {	efter Antallet af Forpleiede	15,87 —			
	— — — Forpleiningsdage	21,09 —	94,81	—	—

Dødsfaldene i 1863 indtraf:

i Januar	2 Mænd, " Kvinder, tilsammen	2 —	Maanedens gennemsnitlige Belæg var	98,3	Lemmer,
- Februar	1 — " — —	1 —		98,0	—
- Marts	" — " — —	" —		98,1	—
- April	" — " — —	" —		100,0	—
- Mai	1 — 1 — —	2 —		102,6	—
- Juni	" — " — —	" —		104,1	—
- Juli	" — 2 — —	2 —		105,4	—
- August	" — " — —	" —		108,7	—
- September	" — " — —	" —		110,7	—
- Oktober	2 — 3 — —	5 —		109,1	—
- November	" — " — —	" —		111,6	—
- December	" — 1 — —	1 —		115,0	—

6 Mænd, 7 Kvinder, tilsammen 13 Døde.

For disse 13 Døde var:

Gjennemsnitsalderen	33 Aar,
— for Mænd	38,66 —
— for Kvinder	28,14 —
Sygdommens Middelvarighed	7 —
— for Mænd	6,4 —
— for Kvinder	7,5 —
Middeltiden for Opholdet i Stiftelsen	18,19 Maaneder,
— for Mænd	18,66 —
— for Kvinder	17,78 —

Medens Dødsårsagen hos alle maatte udledes af Spedalskheden, var dog Sygdomsformen, hvorunder Døden indtraadte, forskjellig efter Spedalskhedens locale Concentration. Saaledes døde 6 under gradvis Aftagen af Kræfterne, ledsaget af forbigaaende Kvælningsanfald hos En af dem og med Symptomer af Meningit i de 2 sidste Døgn hos en Anden, 4 af Diarrhoe, hvoriblandt En tillige led af Bugvatersot i den sidste Tid og 3 af Phthisis tuberculosa.

Blandt de i Aarets Løb indtrufne akutte Sygdomme vare, som sædvanlig, Rosen, Eruptionsfebre og catarrhalske Affektioner de hyppigste, hvilket vil sees af nedenstaaende Fortegnelse.

Sygdom.	Januar.	Februar.	Marts.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	August.	September.	Oktober.	November.	December.	Tilsammen.
Angina	1	3	-	-	-	1	-	1	1	1	-	-	8
Bronchitis	5	1	2	-	4	1	-	-	-	-	-	1	14
Diarrhoea	-	1	-	-	1	1	2	3	1	2	-	1	12
Erysipelas	3	1	1	3	4	1	3	5	1	2	-	1	25
Feber med eller uden Knudeudbrud	2	-	1	2	2	4	6	5	-	6	2	3	33
Febris catarrhalis	1	-	-	4	3	1	-	-	1	1	2	3	16
Kvælningsanfald	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	2	4
Pleuritis	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	2
Icterus catarrhalis	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Tilsammen	12	6	4	11	15	9	11	14	5	13	4	11	115

I afvigte Aar har Sundhedstilstanden paa Stiftelsen været saa god, at den sandsynligvis ikke kan ventes at blive bedre. Uagtet Typhus og Diphtheritis var almindelig udbredt i Byen og tilgrændsende Landdistrikter fra Aarets Begyndelse til dets Ende, blev dog Stiftelsen forskaanet for disse epidemiske Sygdomme.

I min Indberetning om Sundhedsforholdene ved Stiftelsen i 1861 omtalte jeg, at Dødelighedsforholdene, naar alle Momenter toges i Betragtning, kunde sættes lige imellem de fra Reknès Hospital

overflyttede og de ny indkomne Lemmer samme Aar, hvoraf jeg sluttede, at den pludselige Overgang til et forandret Levesæt, hvilken Forandring maatte være størst for de til Hospitalslivet uvante Lemmer, ikke havde nogen Indflydelse paa Dødelighedsforholdet blandt disse. Til Sammenligning meddeles nedenstaaende Opgave over Dødelighedsforholdene imellem tilbageliggende og ny indkomne Lemmer i hvert af de 3de Aar, hvori Stiftelsen har været i Virksomhed.

		Dødelighedsprocent.	Sygdommens Gennemsnitsvarighed.	Gjennemsnitsalder.
I 1861 døde	af de fra Reknès Hospital overflyttede Lemmer 11 af 63	17,46 pCt.	11,41 Aar.	42,86 Aar.
	af ny indkomne Lemmer 9 af 63	14,29 —	6,94 —	45,17 —
I 1862 døde	af tilbageliggende Lemmer fra 1861 16 af 98	16,33 pCt.	12,22 Aar.	37,63 Aar.
	af ny indkomne Lemmer 4 af 25	16,00 —	4,38 —	37,00 —
I 1863 døde	af tilbageliggende Lemmer fra 1862 11 af 99	11,11 pCt.	6,32 Aar.	29,72 Aar.
	af ny indkomne Lemmer 2 af 32	6,25 —	9,75 —	51,00 —

Af ovenstaaende Opgave vil det sees, at Dødeligheden i alle 3 Aar har været større blandt de tilbageliggende Lemmer, hvorimod Sygdommens Gennemsnitsvarighed hos disse har været større i de 2 første Aar og Gjennemsnitsalderen mindre i 1ste og 3die Aar.

Men de væsentligste Momenter, der bestemme Dødeligheden blandt de ny indkomne Lemmer, kan ikke udtrykkes i Tal, nemlig Sygdommens Grad og lokale Koncentration. Det har nemlig viist sig, at hos de fleste Lemmer, der ere døde i samme Aar, som de ere indkomne i Stiftelsen, har Sygdommen naaet et saadant Stadium eller Central-Organerne været angrebne i den Grad, at Døden som Følge deraf nødvendig maatte indtræde inden kort Tid. Flere ere bragte, saa at sige, døende ind i Stiftelsen — hos En var der allerede indtraadt Dødsrallen, da han indbragtes. Naar disse Momenter medtages i Beregningen, tror jeg tilstrækkelig at have oplyst, at Dødeligheden blandt de ny indkomne Lemmer har været uafhængig af det forandrede Levesæt. Omendkjønt der forholdsvis hyppigere

blandt de ny indkomne Lemmer, som Følge af den forandrede, rigeligere og mere nærende Føde, indtræde Indigestionstilfælde, saa have dog disse, ved at behandles itide, ialmindelighed forsvundet i Løbet af nogle Dage uden nogensinde at have haft et dødeligt Udfald.

Deslige Indigestionstilfælde have dog sjældnere indtruffet i det forløbne Aar, som Følge af at de fornuftigere af Lemmerne have lært at indsee Skadeligheden af at overtræde de diætiske Forskrifter. Medens Lemmerne i Begyndelsen af Stiftelsens Virksomhed betragtede Lægens Anordninger af Diæt og Sygekost næsten som en Straf, har det i afvigte Aar indtruffet, at flere af dem, naar de have følt Ildebefindende ved i længere Tid at have haft „fuld Kost“, af sig selv have fremkommet med Begjæring om at sættes paa „Diæt“ eller „Sygekost“.

Specielle Kurforsøg ere ikke blevne anstillede, derimod har jeg fremdeles fulgt den i min Indberetning for 1861 omtalte Plan for Behandlingen af de Spedalske.

Beretning om Reitgjerdets Pleiestiftelse for Spedalske

fra Overlæge Løberg.

I Reitgjerdets Pleiestiftelse for Spedalske var Belægget ved Udgangen af 1862	124	Mænd,	73	Kvinder,	tils.	197.
I 1863 indkom	36	—	17	—	—	53.
Altsaa Forpleiede	160	Mænd,	90	Kvinder,	tils.	250.
Afgang i 1863	37	—	14	—	—	51.

Belæg ved Udgangen af 1863 123 Mænd, 76 Kvinder, tils. 199.

Blandt de Afgaaede ere 25 Mænd, 5 Kvinder, tilsammen 30 afgaaede ved Døden, 2 bleve udviste af Stiftelsen formedelst mislig Opførsel. Af disse er den Ene atter gjenoptagen efter derom indgivet Andragende, 4, hvis Diagnose ved Optagelsen var tvivlsom, ere udskrevne som fortiden ikke spedalske, 4 udgik med Tilladelse, 4 forlode Stiftelsen, fordi de ikke vilde oppebie Overbestyrerens Bestemmelse om Permission til Besøg i Hjemmet, 4, som vare hjempermitterede paa kortere Tid i Sommerens Løb, vendte ikke tilbage, og endelig forlode 3 Stiftelsen efter et kort Ophold sammesteds, fordi de mente ikke at kunne trives der. Af dem, der i 1862 forlode Stiftelsen uden Tilladelse, ere 2 efter fornyet Andragende gjenoptagne.

Det vil heraf sees, at denne Stiftelse i sin begyndende Virksomhed har haft de samme Vanskeligheder at kæmpe med, som Pleiestiftelsen No. 1 i de første Aar efter dens Aabning. Der som her indtraf, hvad der maatte forudsees, at et fulstændig nyt Belæg af et Par hundrede Individuer ikke paa engang kunde indordne sig under et fuldstændig gennemført Hospitalsregime, der i saa mange og væsentlige Henseender afviger fra de Forholde, hvorunder Landbefolkningen hos os tilbringer sit Liv. Men ligesom der i Pleiestiftelsen No. 1 forlængst er bragt den Orden og Ro tilveie blandt Lemmerne, som følger af, at der nu har dannet sig en fast Stok af ældre Lemmer, der øver sin disciplinerende Indflydelse paa de enkeltvis senere Tilkomne, saaledes viser der sig i Reitgjerdet nu ogsaa Tegn til, at den Orden og Tilfredshed vil indfinde sig, der vil forhindre, at indkomne Lemmer efter et kortvarigt Ophold i Stiftelsen søge tilbage til Hjemstedet. Det er i den Henseende betegnende, at Enkelte af dem, der tid-

ligere uden Tilladelse af en eller anden Grund have forladt Stiftelsen, allerede have søgt om Gjenoptagelse.

Jeg antager forøvrigt, at de Spedalske, der ere indlemmede i Stiftelsen, saalidt som muligt ved Tvang bør holdes tilbage der imod deres Villie. Derfor har det i Regelen heller ikke været gjort andre Betingelser, naar Nogen har forlangt at komme ud af Stiftelsen, end at de, forsaavidt de ere indrekvirerede af nogen Fattigkommission, ere blevne holdte tilbage, indtil dennes Tilladelse til deres Udskrivning er indløben. De derimod, der ikke falde det Offentlige til Byrde efter Hjemkomsten, ville, naar de bestemt forlange det, blive udskrevne, naturligvis efterat de nødvendige Forestillinger ere dem gjorte, og efterat Følgerne heraf ere blevne dem betydede. Ved at befølge denne Fremgangsmaade antager jeg det snarest vil bevirkes, at Vedkommende indse, at det er dem, der trænge til Stiftelsen og ikke omvendt.

I forrige Aar have nogle Faa været hjempermitterede i Besøg, og de ere alle paa 4 nær komne tilbage. Denne Tilladelse vil imidlertid for Eftertiden successivt blive indskrænket, og jeg tvivler ikke paa, at det skal kunne bringes dertil, at den ganske kan ophøre.

Angaaende Sundhedsforholdene i Stiftelsen i det forløbne Aar skal jeg indskrænke mig til at henvise til Lægens her vedlagte Beretning, hvoraf det vil sees, at Sundhedstilstanden idetheletaget maa ansees for at have været tilfredssillende, idet ingen Epidemii har hjemsøgt Stiftelsen, og de interkurerende Tilfælde ingenlunde kan siges at have været mange eller betydelige.

Dødeligheden har været 30 af 250 Forpleiede, altsaa efter denne Beregningmaade 12 pCt.

Det er det kongelige Departement bekendt, at Pleiestiftelsens Bestyrelse i Løbet af forrige Aar er undergaaet en saadan Forandring, at dens Læge tillige er bleven Forstander, der til Hjælp ved Besørgelsen af Stiftelsens rent materielle Anliggender har erholdt en ikke lægekyndig Forvalter. Denne Forandring antager jeg at ville befindes i flere Henseender at være hensigtsmæssig.

Det geistlige Tilsyn i Stiftelsen udføres af den residerende Kapellan til Strinden, efterat Sognepræsten, der tidligere har haft denne Funktion, ved Udgangen af forrige Aar efter eget Ønske er entlediget derfra. Gudstjenesten holdes regelmæssigt hveranden Søn- og Helligdags Eftermiddag. Ligesaa en Bibellæsning hveranden Uge, i Regelen ogsaa om Eftermiddagen.

I forrige Aar konfirmeredes i Stiftelsen 10, nemlig 5 Dreng og 5 Piger.

Skoleundervisningen besørgeres af en af Strindens Skolelærere, der tillige forretter som Kirkesanger ved Gudstjenesten. Undervisningstiden er 4 Timer ugentlig og Børnenes Antal har varieret imellem 12 og 20.

For Bispisningen i Stiftelsen har i det forløbne Aar det tidligere approberede Spisereglement været Norm, og deri antager jeg, at ingen Forandring bør finde Sted.

Arbeidsvirksomheden blandt Lemmerne har været ubetydelig og dog spores deri nogen Fremgang fra det foregaaende Aar. Men dels er Arbeidslysten blandt Lemmerne overmaade liden, saa at det kun ved stadige Paamindelser lykkes at bringe dem til at foretage sig noget, dels bestaar Belægget i usædvanlig Grad af svagelige og for enhver Færdighed blottede Individuer, og endelig er det forbundet med særegne Vanskeligheder, paa Grund af Stiftelsens fjerne Beliggenhed fra Byen, til enhver Tid at skaffe tilveie det Slags Arbeide, som Lemmerne kan udføre. Det hele Udbytte af Arbeidsvirksomheden udenfor hvad der er udført for Stiftelsen, har derfor ogsaa kun andraget til omtrent 46 Spd. Jeg har imidlertid det Haab, at dette ogsaa med Tiden vil blive bedre, eftersom Forholdene i andre Henseender ordner sig.

Efter Forstanderens Opgivende til mig har der i 1863 været forfærdiget 9 Voger 18 $\frac{1}{4}$ Ø Not og 37 Sildegarn foruden Reparation af Fiskeredskaber. Af Snedkerarbeide 1 Duehus, 1 Hundehus, 2 Hakkelsekasser, 2 Hakkebretter, 4 Laag til Spildvandskummer, 6 Saugstillinger, 1 Kornbinge, 24 Par Skomagerlæster, 4 Ligskamler, 1 Ligkiste, 1 Kakkellovnsfod, 1 Melkebord i Magasinet, og Indredning af Tørreløft. Endvidere har Lemmerne været behjælpelige med Forfærdigelse af 8 store Klædesskabe, hvortil forøvrigt leiet Hjælp har været benyttet. Sko- og Skrædderarbeide, især det sidste, har næsten udelukkende været udført ved leiet Hjælp, fordi der blandt Lemmerne saagodtsom Ingen findes med Færdighed heri.

Fruentimmerne har ogsaa i denne Stiftelse været noget lettere at sysselsætte end Mændene. Af dem er syet: 36 Fruentimmerkjoler, 46 Skjorter, 47 Trøier, 48 Forklæder, 41 Huer, 36 Tørklæder, 18 Særker, 8 Skjorter, 21 Underbuxer, strikket 16 Par nye Strømper, 60 Par Paabindinger og 6 Par Vanter, spundet 10 $\frac{1}{4}$ Ø Uldgarn, vævet 400 Alen

Baad. Saavel Mænd som Kvinder har desuden ydet Hjælp ved den sædvanlige Husgjerning.

Stiftelsens Hovedbygning er en massiv Stenbygning til Forskjel fra Reknes Stiftelse og Pleiestiftelsen No. 1, der begge ere byggede af Træ. Saavidt jeg kan skjønne er Bygningen solid opført, og vil sandsynligvis i Tidens Løb gjøre færre Reparationer nødvendige, end disse to sidstnævnte, men den savner paa den anden Side disses lyse og venlige Udseende. Paafaldende for mig var det at finde, at Skorstenene i mange af Sygeværserne ere placerede i Midten af Værelserne, hvilket gjøre disse mørke og uhyggelige. Ligesaa er Savnet af en Trappe til 2den Etage i Midten af Bygningen ikke lidet følelig, da nu Alt, hvad der skal bringes op i denne Etage, maa føres hen til Enden af Midtbygningen, hvor begge Opgange findes. Men dette har vel, kan jeg tænke, efter den hele Byggeplan ikke kunnet undgaaes. Derimod burde vistnok Dampvadskeriet været anlagt udenfor Hovedbygningen, da alle de slemme Følger af at have det inde i denne, som tidligere have været paaagede i Pleiestiftelsen No. 1, ogsaa her i fuldt Maal have vist sig. Allerede i Aar maa Taget i Dampvadskeriet beklædes paanyt, da Dampen trænger sig igjennem Gibsen i Løftet og udsætter de overliggende Bjelker og Gulve for at tage Skade.

De i forrige Aar foretagne Bygningsreparationer have væsentligen været følgende:

- a. Oliestrygning af samtlige Gulve i Stiftelsen.
- b. Overstrygning med Limfarve af Væggene og Underlofterne i Sygeværserne og Gangene.
- c. Belægning af samtlige Dørtærskler med Jernstænger.
- d. Anbringelse af Trappegelændere paa Kjøkkentrappen og Forstanderboligens Trappe.
- e. Brolægning ved Magasinbygningen og Reparation af den gamle Brolægning.
- f. Omlægning af Afløbsgrøfter fra Stiftelsens Hovedbygning.
- g. Endel mindre Reparationer i Forstanderboligen og Portnerboligen.
- h. Indredning og Udbedring af Hestestalden, samt
- i. Fugning af enkelte Partier af Stiftelsens Hovedbygning, Paalægning af Tagsten, Indsætning af Vinduer, Reparationer af Tag- og Nedløbsrender, Tjærestrygning af Kjølbord o. s. v.

De to Udhusbygninger, hvortil sidstafholdte Storthing bevilgede Midler, ere nu færdige og tagne i Brug. De afgive det fornødne Rum til Opbevaring af Viktualier og Brænde. Endvidere er deri indrettet Tørreløft og et Arbejdsrum for Lemmerne, samt i den ene Bygning Rum for Svin, hvoraf Stiftelsen ved Udgangen af forrige Aar holdt omtrent 20 af forskjellig Størrelse, der fødes med Affald fra Husholdningen.

Vandforsyningen i Stiftelsen, der hidtil langtfra har været

tilfredsstillende, har fordret særskilt Omsorg og ikke ubetydelige Bekostninger. Det kongelige Departement er af specielle Indberetninger gjort bekendt med denne Sags Stilling, og jeg har det Haab, at jeg ved Udgangen af dette Aar skal kunne indberette, at den har modtaget en tilfredsstillende Løsning.

Jordbruget er af den nuværende Forvalter omfattet med megen Interesse, men, da Jorden ved Overtagelsen var saagodtsom ganske udyrket, er det en Selvfølge, at meget Arbeide har maattet anvendes til dens første Bearbejdning. Fornemmelig har det fugtige Terrain fordret ikke ubetydelig Afgrøftning, der desuden er bleven nødvendig for at aflede Vandet fra Stiftelsens Bygninger.

Den Del af Stiftelsens Eiendom, der ligger paa dennes nordre Side, manglede saaledes Grøfter, der i forrige Aar ere udførte med omtrent 60 Favne. Den vil i Aar blive gjødslet og gjenlagt til Græs, hvortil den fornødne Gjødning haves. Paa Stiftelsens vestre Side ligger omtrent 5 Maal Jord, der i afvigte Høst er tilsaaget. En Afløbsgrøft er optagen paa Eiendommens østre og søndre Side til Afledning af Vand fra de høiere liggende Omgivelser.

Udbyttet af Avlingen har været 21 Tønder Havre, 1½ Tønde Byg, 37½ Tønde Poteter, 260 Voger Grønfor (Ærter og Havre), 55 Voger Hø, 120 Voger Havrehalm.

Den til Stiftelsen anlagte Kjøkken- og Frugthave er paa-kjørt endel Jord og Gjødning. Ligesaa er der fremkøjt Grus og Sand til endelig Grusning af Veie, Gaardspladse og Havegange.

Hvad Havedyrkningen forøvrigt angaar, er det liden Sandsynlighed for, at den i sædvanlige Aaringer vil komme til at give noget synderligt Udbytte, fordi Stiftelsen ligger i en Skraaning mod Nord og paa et meget veirhaardt Sted.

Der er i Aarets Løb udplantet endel Trær, Ask, Løn og Rogn, men hvorvidt de ville trives, er endnu uafgjort.

Eiendommen er ikke indhegnet undtagen mod Landeveien ved et temmelig ufuldkomment Gjerde. Derimod ligger den aaben mod de tilgrændsende Eiendomme, saa at ikke alene Stiftelsens Beboere uden Kontrol kan passere ind og ud, men Fremmede udenfra, og Naboernes Kreaturer have fri Adgang endog lige ind paa Stiftelsens Gaardsplads og i Haven. Dette Forhold kan i Længden ikke vedblive, og det bliver derfor nødvendigt, saasomt Midler dertil kan opdrives, at skaffe forsvarlig Indhegning tilveie.

Ifølge det af Kassereren aflagte Regnskab har Stiftelsens Indtægter og Udgifter i forrige Aar været følgende:

I n d t æ g t.

1. a. Kassebeholdningen fra 1862
596 Spd. 96 β.
- b. Restancer for Klæd-

	Transport 596 Spd. 96 β.
	ningsstykker . . . 93 — 92 -
c. Restancer for Skyds	8 — 24 -
	698 Spd. 92 β.
2. Anviste og hævdede Summer . . .	16,960 — „ -
3. Forskjellige Indtægter:	
a. Renter af de paa Folio i Banken henstaaende Beløb . 13 Spd. 49 β.	
b. Arbeidspenge . . .	45 — 101 -
c. Salg af Inventarium . . .	5 — 84 -
d. Produkter af Jord- bruget solgt for . . .	30 — 86 -
e. Decisionsansvar . . .	„ — 95 -
	96 — 55 -
4. a. Refunderede Skydsudgifter . . .	4 — 48 -
b. Til Refusion af Do.	1 — 24 -
	Tilsammen 17,760 Spd. 99 β.
	U d g i f t.
1. Bepisningen	6,968 Spd. 103 β.
2. Beklædningen	682 — 17 -
3. Medicin, Iglar og Instrumenter . . .	684 — 40 -
4. Belysningen	346 — 103 -
5. Brænde	1,910 — 47 -
6. Lønninger	2,143 — 27 -
7. Vadsk og Rengjøring	314 — 89 -
8. Inventariet og dets Vedligeholdelse.	854 — 42 -
9. Bygningens Vedligeholdelse	589 — 40 -
10. Begravelsesudgifter	75 — 77 -
11. Skorstenenes Renovation	16 — „ -
12. Skatter og Afgifter	
a. Brandkontingent	95 Spd. 38 β.
b. Jordskat m. m.	11 — 19 -
c. Assurance af In- ventariet	30 — „ -
	136 — 57 -
13. Forskjellige Udgifter vedkommende Jordbruget, Planering af Hoved- bygningens Omgivelser, Vand- ledningen, Arbeidsdriften, Ma- terialier, Tobak m. m.	894 — 42 -
14. Extrabevilling: Til Opførelse af 2 Udhusbygninger	1,189 — 21 -
15. Forskud mod Refusion:	
a. Vedkommende Sindssygeasylets Jordbrug	247 Spd. 76 β.
b. Skyds og Fragt for Lemmer	20 — 92 -
	Lateris 268 Spd. 48 β. 16,805 Spd. 105 β.

Transport 268 Spd. 48 β. 16,805 Spd. 105 β.

c. For Beklædnings-			
gjenstande . . .	54	—	"
			322 — 48 -
16. Kassebeholdning:			
a. I Banken . . .	300	Spd.	" β.
b. I Kassa . . .	332	—	66 -
			632 — 66 -
	Tilsammen		17,760 Spd. 99 β.

Naar herfra drages de Udgifter, der ikke vedkomme Stiftelsens egentlige Drift nemlig:

1. Extrabevillingen til			
Udhusbygningerne	1,189	Spd.	21 β.
2. Forskud mod Refu-			
sion	322	—	48 -
3. Kassebeholdningen .	632	—	66 -
			2,144 — 15 -

blive de egentlige Driftsomkostninger i 1863 15,616 Spd. 84 β.

Det gennemsnitlige daglige Belæg har været 194. Antallet af Forpleiningsdage 71,032. Udgifterne pr. Individ daglig bliver altsaa, naar Extrabevillinger, Forskud mod Refusion og Kassebeholdningen fradrages:

For Sygepleien	1,156	β.
- BESPISNINGEN	10,841	-
- øvrige Udgifter til-		
sammen	14,385	-
Ialt	26,382	β.

Ved ovenstaaende Opgjør bør dog bemærkes, at der, naar man nøiagtigen vil udregne de egentlige Driftsomkostninger, endnu burde været fratrukket den anførte Sum 15,616 Spd. 84 β endel mindre Summer, der strengt taget ikke ere foraarsagede ved den egentlige Drift, saaledes som denne vil komme til at foregaa Aar efter andet, men derved, at Stiftelsen endnu er ny, og derfor har paakrævet Udgifter til Ting, der senere forhaabentlig vil kunne undgaaes. Hertil kan henføres Udgifter ved Jordbruget, hovedsageligen foraarsagede ved Forarbejder paa Jorden, ikke ubetydelige Planeringsarbejder rundt Stiftelsens Hovedbygning, stadige Reparationer paa Vandledningen, Komplettering af Inventarium, nogle mindre Foretagender ved Hovedbygningen, Anskaffelse af Materialier og adskilligt andet. Disse Udgifter ere for Oversigtens Skyld og for at bringe ovenstaaende sammentrængte Uddrag af Specialregnskabet i Overensstemmelse med det approberede Budgetoverslags Udvisende, efter Skjøn posterede paa de Kontoer, hvormed dette Overslag er affattet, skjønt de i et mere specielt Opgjør burde havt deres egen Plads. I Fremtiden, naar Stiftelsen har været længere i

Drift, Alt er kompletteret og nye større Foretagender ikke blive nødvendige, vil der derfor, hvis intet Uforudset skulde indtræffe, kunne opnaaes nogen Indskrænkning i Udgifterne. Imidlertid maa man dog af mange Grunde, og hovedsageligen fordi Stiftelsen ligger saa langt fjernet fra Byen, aldrig regne paa at kunne drive denne Stiftelse saa billigt som den i Molde og Bergen.

Vedføiede Tabel viser Til- og Afgang i Stiftelsen i 1863.

Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske i 1863 i Reitgjerdets Pleiestiftelse.

Reitgjerdets Pleiestiftelse	Belæg ved Udgangen af 1862.			Tilgang.												Afgang.			Belæg ved Udgangen af 1863.																					
	Md.	Kv.	Tils.	Fra Finmarkens Amt.	Fra Nordlands Amt.	Fra Nordre Throndhjems Amt.	Fra Søndre Throndhjems Amt.	Fra Romsdals Amt.	Fra Hedemarkens Amt.	Sum af Tilkomne.	Til sammen Forpleiede i 1863.			Døde.	Hjemreiste.	Udskrevne som ikke Spedalske.	Sum af Afgaede.	Md.	Kv.	Tils.																				
	124	73	197	4	2	6	14	6	20	5	2	7	10	5	15	3	1	4	1	1	1	136	17	53	250	25	5	30	10	7	17	2	2	4	37	14	51	123	76	199

Beretning om Sundhedsforholdene m. m. i Reitgjerdets Pleiestiftelse for Spedalske

fra Forstander og Læge P. Ekroll.

Den 1ste Januar 1863 havde Stiftelsen et Belæg af	124 Mænd, 73 Kvinder, tilsammen 197,
og i Aarets Løb indkom	36 — 17 — — 51,
altsaa tilsammen Forpleiede i 1863	
160 Mænd, 90 Kvinder, tilsammen 250;	
hvoraf døde 25 Mænd, 5 Kvinder, tilsammen 30 }	37 — 14 — — 51,
og udgik . 12 — 9 — — 21 }	
altsaa henlaa i Stiftelsen den 31te December 1863	123 Mænd, 76 Kvinder, tilsammen 199.

Forpleiningsdagens Antal var: for Mænd 43,242, for Kvinder 27,790, i det Hele 71,032,
det gennemsnitlige Belæg af — 118,47, af — 76,14, — — 194,61.

Med Hensyn til de Udgaade bemærkes, at 2de (Mænd) bleve udviste af Stiftelsen paa Grund af mislig Opførsel. Den Ene af disse er imidlertid senere gjenoptaget efter gjentagende og indstændigt at have andraget derom. — 4 udskreves som for Tiden ikke lidende af Spedalskhed (Diagnosen havde ved Optagelsen været meget tvivlsom), 4 udgik ifølge indvilget Andragende, 4 fordi de ikke vilde oppebie Overbestyrelsens Bestemmelse angaaende Permission til Besøg i Hjemmet, 4 af de Hjempermitterede vendte ikke tilbage til Stiftelsen og endeligen forlode 3 Stiftelsen efter et kort Ophold i

samme, fordi — hedte det sig — de ikke kunde trives her. Samtlige de, der frivilligt forlode Stiftelsen angave at være i Besiddelse af tilstrækkelige Ressourcer til at sørge for sig selv. Og efter hvad man ad anden Vei erfarede, havde dette forsaavidt sin Rigtighed, at neppe Nogen af dem kom til at falde Fattigvæsenet til Byrde strax efter Hjemkomsten. Af dem, der i 1862 forlode Stiftelsen uden Tilladelse, ere 2de efter Andragende gjenoptagne og ville formentlig slaa sig til Ro her for deres øvrige Tid.

Mortalitetsforholdet i 1863 stiller sig saaledes:

a. beregnet efter de Forpleiedes Antal 15,62 for Mænd, 5,56 for Kvinder, 12,0 for det hele Belæg, .	
b. — — det gennemsn. Belæg 21,11 — — 6,57 — — 15,42 — — — —	
De Dødes gennemsnitlige Alder var . 33,86 Aar — 42 Aar — 35,23 Aar for samtlige Døde,	
Den angivne Sygdomsvarighed . . . 7,44 — — 9,2 — — 7,73 — — — —	
Opholdet i Stiftelsen i Maaneder . . 13,3 — — 20,5 — — 14,5 — — — —	

Af Dødsfaldene indtraf

i Januar 1 Mand 1 Kvinde tilsammen 2,
i Februar 2 — " — — 2,
i Marts 4 — " — — 4,
i April 1 — " — — 1,
i Mai 2 — 1 — — 3,
i Juni 1 — " — — 1,
i August 8 — " — — 8,
i Septbr. 5 — " — — 5,
i Decbr. 1 — 3 — — 4.

tilsammen 25 Mænd 5 Kvinder tilsammen 30 Individuer.

Dødeligheden i det Hele var ikke betydeligt forskjellig fra det foregaaende Aar. Beregnet efter det gennemsnitlige Belæg, var den noget mindre end i hint Aar (31 Dødsfald med et Gennemsnitsbelæg af 181), hvorimod den beregnet efter de Forpleiedes Antal bliver omtrent $\frac{1}{2}$ pCt. større. Derimod vare Dødsfaldene langt ujevne fordelt paa de forskjellige Maaneder end tidligere, thi medens der ikke har gaaet nogen Maaned her (med Undtagelse af den, hvori Stiftelsen blev aabnet) uden at der har indtruffet Dødsfald før i Juli 1863 og paa den anden Side Dødsfaldenes Antal kun et Par Gange har gaaet saa høit som til 5, var der i dette Aar 3 Maaneder (Juli, Oktober og November), hvori intet indtraf, medens Antallet i August gik op til 8. Dette maa imidlertid betragtes som noget aldeles Til-

fældigt, eftersom Spedalskheden hos samtlige disse 8 var i høi Grad udviklet og maatte ligesom hos de Allerfleste i Aarets Løb Døde ansees for Dødsarsag.

En anden Forskjellighed, som vel endnu lettere falder i Øinene og som har været mig næsten paafaldende, er Mortalitetforholdet mellem de forskjellige Kjønn indbyrdes. Denne Modsætning var endnu stærkere ved Begyndelsen af Aarets sidste Maaned end ved dens Slutning; thi da det sidste Dødsfald (25de) indtraf blandt Mændene den 8de December, var der kun tvende Kvinder døde i Aarets Løb; de øvrige 3 døde fra 13de til 29de December. Hos samtlige Døde var Sygdommen fuldt udviklet; hos de Fleste endog i en meget høi Grad, og de Symptomer, som indtraadte mod Slutningen af deres Liv, stod, saavidt kunde skjønnes, saa nøie i Forbindelse med hin Sygdom, at den vel med Føie kan angives som Dødsarsag. Et Par Undtagelser herfra kan muligens gjøres, nemlig for en Mænd, der led af chronisk Gastrit, der, ifølge hans Forklaring, var opstaaet tidligere end den spedalske Sygdom, og for en Anden, der vistnok kunde siges at dø vel saameget af Alderdomssvaghed som af Spedalskhed, (døde mellem 80 og 90 Aar gammel). — Hos en Flerhed af de Afdøde havde der i længere Tid været Respirationsbesværligheder tilstede tildels mod Qvælningsanfald. Tvende af dem, der tidligere havde havt saadanne, døde meget pludseligt.

De i Aarets Løb noterede akutte Sygdomme sees af nedenstaaende Tabel:

	Januar.	Februar.	Marts.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	August.	September.	Oktober.	November.	December.	Tilsammen.
Angina	-	-	-	1	-	2	-	4	2	2	-	-	11
Bronchitis	1	-	1	1	-	2	-	-	1	2	-	-	8
Brækning	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	2
Diarrhoe	6	-	3	4	2	4	3	4	2	5	1	-	34
Enteritis	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Erysipelas	-	2	-	-	1	-	-	1	1	1	1	2	9
Feber med eller uden Eruption	4	3	5	3	7	5	6	4	8	5	2	5	57
Febris catarrhalis	1	2	1	1	3	1	1	2	2	4	6	3	27
Pleuriter og Sting	1	1	1	-	-	-	-	1	-	-	1	1	6
Kvælningsanfald	2	1	1	2	1	2	1	-	-	1	-	-	11
Rheumatisme	1	-	-	1	3	-	1	-	1	1	1	-	10
Tilsammen	16	9	12	15	17	17	12	17	17	21	12	11	176

Hvad den almindelige Sundhedstilstand inden Stiftelsen i det sidst forløbne Aar angaar, saa maa den, naar hensees til at Talen er om Individder med i Almindelighed stærkt udviklet Spedalskhed, kunne kaldes god, ja endog meget god. Den har forsaavidt været bedre end det næstforegaaende Aar som ingen Influenzaepidemi af Betydenhed har hjemsøgt Stiftelsen. Ligesaa har Ansigtrosen været langt sjeldnere end i 1862, endsige i de faa Maaneder af 1861, Anstalten var i Virksomhed. Overalt er jeg hidindtil blevet mere og mere bestyrket i den Formening, som jeg i min Beretning for 1862 tillod mig at antyde, at nemlig Sundhedstilstanden vil forbedres efterhaanden som Lemmerne indforlives i Stiftelsens Forholde. Dette gjælder dog naturligvis forsaavidt ikke nogen tilnærmelsesvis endsige fuldstændig Overfyldelse finder Sted, hvad forresten her vil indtræffe længe forinden man kommer op i det angivne Maximum af Lemmer, som Stiftelsen skulde kunne modtage (250); thi ordentligvis kan den ikke optage flere end 220 og til Nød kanske 230 eller nogle Faa over. Allerede under almindelige Omstændigheder vil et saa stort Belæg medføre ikke ubetydelige Ulemper, medens man i ekstraordinære Tilfælde, t. Ex. alvorlige Epidemier, Reparationer af Værelser etc. vilde geraade i fast uovervindelige Vanskeligheder. Den Erfaring, man hidindtil har havt her, og som ikke er bleven svækket i det sidst forløbne Aar, gaar nemlig i den Retning, at Sygdomme og Dødelighed er hyppigere hos Nyankomne end blandt dem, der i længere Tid have opholdt sig i Stiftelsen. Angaaende Dødeligheden i det sidstforløbne Aar kan bemærkes, at den ikke var fuldt 1½ pCt. større hos de fra de foregaaende Aar Tilbageliggende end hos de i Aar Indkomne, uagtet disse ikke henlaa i Stiftelsen gennemsnitligt længere end 4½ Maaned, hvorimod en overveiende Flerhed af hine henlaa hele Aaret. Paa den anden Side maa imidlertid anmærkes, at den Ene af de i 1863 Optagne, som døde, var i mere end almindelig Grad elendig ved Optagelsen. Hans Been vare under Reisen angrebne af Koldbrand, der især i det ene Been var temmelig stærkt udviklet, da han naaede hertil. Forøvrigt er det saare rimeligt, at Sygdom og Dødsfald vil forekomme hyppigere hos Nyankomne her end ved de andre Stiftelser, navnlig Reknes, paa Grund af den længere og besværlige Vei en stor Del af tiltræ-

dende Lemmer have at tilbagelægge inden de naa frem til Stiftelsen. Af samme Grund synes Permissioner til Besøg i Hjemmet i Almindelighed at have ikke Lidet imod sig her. Flere af de i Aar hjempermitterede kom tilbage i en temmelig miserabel Tilstand, og hos En fremskyndte Hjemreisen høist sandsynligt Døden.

I sin Beretning for 1862 har den derværende Læge ved Pleie-stiftelsen No. 1 yttret, at han antager, at den mindre Dødelighed og bedre Sundhedstilstand i Stiftelsen i det nævnte Aar — og navnlig i dets sidste Halvdel — for en Del skrev sig derfra, at der i bemeldte Tidsrum var ført en strengere Kontrol med Hensyn til Ordningen af Lemmernes daglige Beskæftigelser, Arbejde, Spadseringer og især Tilladelse at gaa til Byen. Jo sandsynligere Rigtigheden af denne Slutning forekommer mig at være, desmere maa det beklages, at en saadan Control i det Væsentlige er saa omtrent umulig her af den Grund, at Stiftelsens Territorium udenfor dens Vægge er fuldstændigt aabent til alle Sider, — en Omstændighed, der ogsaa i andre Henseender virker uheldigt.

De i tidligere Beretninger omtalte Kurforsøg fortsattes til ud i Mai Maaned, da al Badning maatte ophøre paa Grund af Vandmangel, hvorunder Stiftelsen led indtil ud paa Høsten. Hidindtil have de ikke været gjenoptagne, da Vandledningens Brøstfældighed altid lader befrygte Gjentakelse af de gamle Historier. Dertilmed syntes de vundne Resultater, eller rettere sagt Mangel paa saadanne, just ikke at opmuntre saa synderligt stærkt til Fortsættelse.

Slutteligen skal jeg tillade mig at meddele den Oplysning, at af de 338, der til Dato have været optagne i Stiftelsen, ere 12 fødte søndenfor Dovrefjeld og 1 i Sverige, i Egne, hvor Sygdommen enten har været ukjendt eller i alt Fald har været meget sjelden. Ingen af disse har kunnet give nogen Oplysning om Slægtskabsforhold til andre Spedalske og Samtlige har forklaret, at Sygdommen mærkedes først i længere Tid efterat de vare udflyttede fra deres respektive Hjemsteder og havde nedsat sig i Throndhjems og Tromsø Stifter. Blandt de i sidste Aar i Stiftelsen indlemmede Spedalske er en Pige fra Elverum i Østerdalen, men som ikke her er medregnet, da hun stedse har opholdt sig i sin Hjembygd og der er bleven angreben af Sygdommen.